

Ålands landskapsregerings interventioner ingående i Finlands CAP-strategi

**ÅTGÄRDER SOM SKALL INGÅ I FINLANDS CAP-STRATEGIPLAN
SOM REGIONALA INTERVENTIONER. UTKAST.**

Dnr: 20xx/xxxx

Datum: 6.10.2021

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

UTKAST

1. Inledning.....	4
2. Övergripande målsättning	4
3. Prioriteringar	5
4. Behovsanalys.....	5
4.1 Särskilt mål 2: Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med större fokus på forskning, teknik och digitalisering	5
4.2 Särskilt mål 3: Jordbrukarnas position i värdekedjan.....	6
4.3 Särskilt mål 4: Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi.	6
4.4 Särskilt mål 5: Hållbar utveckling och naturresurser (vatten, mark, luft)	7
4.5. Särskilt mål 6: Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och landskap.....	10
4.6. Särskilt mål 7: Locka unga jordbrukare och underlätta affärsutveckling i landsbygdsområden	12
4.7. Särskilt mål 8: Främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk.....	12
4.8. Särskilt mål 9: Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd ..	12
5. BESKRIVNING AV INTERVENTIONER	15
5.1. Interventioner inom arealmiljöstöd.....	15
5.1.1. Gårdsomfattande miljöåtagande.....	15
5.1.2. Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	19
5.1.3. Odling av fånggröda.....	21
5.1.4. Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling.....	23
5.1.5. Främjande av cirkulär ekonomi.....	26
5.1.6. Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	29
5.1.7. Naturbetesskötsel	32
5.1.8. Riktade skötselåtgärder på naturbeten.....	34
5.1.9. Uppfödning av ursprungsraser	36
5.1.10. Ersättning för ekologisk produktion.....	38
5.2. Ersättning för djurens välbefinnande.....	42
5.3. Kompensationsersättning.....	47
5.4. Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen	49
5.5. Energiinvesteringar för gårdar	52
5.6. Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter.....	54
5.7. Icke produktiva investeringar	57
5.7.1. Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser	57
5.7.2. Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald.....	60
5.8. Startstöd till unga jordbrukare	62
5.9. Samarbetsåtgärder.....	64

5.9.1. Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	64
5.10. Utbildning.....	69
5.11. Rådgivningstjänster	73
5.12. Leader.....	77
6. Finansieringsplan	82

UTKAST

1. Inledning och strategi

Den gemensamma jordbrukspolitiken kommer att från 2023 genomföras i en ny kontext. Alla insatser riktade till jordbruket och landsbygden ingående i den gemensamma jordbrukspolitiken skall samordnas i ett och samma format; Cap-strategiplanen. Enligt rådets förordning om regelverk för stöd för uppgörande av strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken som görs upp av medlemsstaterna.

Detta innebär att det kommer att finnas endast en strategisk plan i Finland som riksmyndigheten är ansvarig för uppgörandet av. Det nuvarande använda formatet landsbygdsutvecklingsprogram kommer att försvinna från och med 2023 men de åtgärder som utgjort landsbygdsutvecklingsprogrammet kommer att finnas kvar och utgöra ett särskilt kapitel. Landskapsregeringen skall i enlighet med behörighetsfördelningen inom självstyrelselagen utforma de åtgärder som faller inom ramen för självstyrelsen. Ålands landskapsregering har återkommande utrett behörighetsfördelningen inom jordbrukspolitiken då politikområdet karaktäriseras av delad behörighet samtidigt som självstyrelselagens formuleringar är svårtolkade gentemot förhållandena som råder inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Också inför denna programperiod har frågan utretts av en arbetsgrupp bestående av representanter från riket och landskapsregeringen och parterna enats kring att landsbygdsutvecklingsåtgärderna faller inom ramen för landskapets behörighetsområde medan inkomststoden och marknadsordningarna faller inom rikets behörighetsområde. Kompensationsbidraget definieras som ett inkomststöd men kategoriseras ändå som ett delfinansierat landsbygdsutvecklingsstöd och anses därför höra till landskapets ansvar.

Arbetsgruppen har också överenskommit om att landskapets andel av EU:s finansieringstilldelning till Finland skall vara 0,87 %. Fördelningen av finansieringen framgår av förslaget till finansieringstabell sist i dokumentet.

De åländska interventionerna är framtagna utifrån en behovsanalys som togs fram genom en öppen process i samarbete med programmets partnerskap under våren 2019. Behovsanalysen utgår från en lägesanalys och en swot-analys för respektive särskilt mål. De åländska behoven har sedan arbetats in i Finlands CAP-strategi och redovisas inte separat. För att klargöra interventionslogiken (behovshärledning) för respektive intervention redovisas behoven separat i detta dokument. Behovsanalysen är också resultatet av en sammanställning av det omfattande strategiska hållbarhetsarbetet som genomförts inom landskapsregeringen och inom landsbygdsnäringsarna bestående av bärkraftsarbetet, energi- och klimatstrategin, skogsstrategin och livsmedelsstrategin. Som grund för arbetet har också Europeiska unionens Green Deal varit i vilken de för området relevanta strategierna "Från jord till bord" och biodiversitetsstrategin ingår. I arbetet med de prioriteringar som gjorts samt de övervägande som gjorts i samband med resursfördelning har hänsyn också tagits till de landsvisa rekommendationer som Europeiska kommissionen tagit fram för respektive medlemsstat.

2. Övergripande målsättning

Primärnäringarna tillsammans med den nära sammankopplade livsmedelsindustrin har som helhet stor betydelse för den åländska ekonomin, det åländska samhället, miljön och landskapet. Övergripande målsättning för lantbruket och livsmedelsproduktionen är en hållbar, ekonomisk och smart utveckling som bidrar till en tillväxt på landsbygden och inom de gröna näringarna.

Det öppna och av djur hävdade landskapet har konstaterats vara en betydande kollektiv tillgång för samhället samt utgör en viktig del av strategiskt utvecklingsmål 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Betande djur är av betydelse för bibehållande av landskapsbildens traditionella drag och viktigt för att främja den biologiska mångfalden. Landskapsregeringen stimulerar djurhållning med betande djur genom stöd, rådgivning och stöd för privat avbytarservice. En allmän utveckling av djursektorerna är också nödvändig för att behålla underlaget för livsmedelsindustrierna på Åland.

Livsmedels säkerhet och -kvalitet är aktuella ämnen och prioriteras inom avdelningens ansvarsområden rörande fodermedel, kvalitetskontroll av grönsaker, certifiering av ekologiska livsmedel, hantering av bekämpningsmedel och växtinspektionsverksamhet. Detta utgör också ett område som stöder strategiskt

utvecklingsmål 7 om hållbara konsumtions- och produktionsmönster inom utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Den åländska livsmedelsproduktionen ska hålla hög klass avseende miljöhänsyn och djurens välfärd vilket ökar Ålands attraktionskraft och biologiska mångfald. Satsning på kretsloppsarbete och innovativa metoder och tekniker ska utveckla det åländska lantbruket mot ökad hållbarhet och ger näringen positivt profilerade produkter med målsättningen att skapa en förbättrad lönsamhet. Ett aktivt, hållbart och långsiktigt producerande jordbruk gynnar hela Åland. Landskapsregeringen stöder och deltar i genomförandet av den hållbara livsmedelsstrategin som strävar mot de ovanstående målsättningarna. Rådgivning, projektledning och kunskapsutveckling är grundläggande områden för genomförande av livsmedelsstrategin och för att generellt utveckla det åländska lantbruket. Det är också avgörande att näringen har möjlighet att göra investeringar och skapa förutsättningar för en modern, konkurrenskraftig och hållbar produktion.

3. Prioriteringar

Landskapsregeringens förslag till interventioner utgår från en prioritering med hänsyn till budgettillgången. Kompensationsbidraget prioriteras med bakgrund i dess grundläggande betydelse för att skapa ekonomiska förutsättningar för bedrivande av lantbruk och därmed produktionen av råvaror till livsmedelsindustrin.

Miljöåtgärder utgår särskilt från de specifika behov som är tydligast på Åland gällande tillståndet i våra vatten samt bevarandet av biodiversiteten. Som ytterligare prioritet inom miljöområdet hanteras anpassning av lantbruket till klimatförändringarna.

Konkurrenskraften och utvecklingen av en marknadsorienterad hållbar livsmedelsproduktion är det tredje stora prioriteringsområdet till vilket flera av de föreslagna interventionerna avses arbeta för.

I förslaget har digitalisering i form av byggande av bredband som är en viktig prioritering inom Finlands cap-strategiplan nedprioriterats med bakgrund i det välutbyggda bredbandsnät som redan existerar och är i bruk på Åland. Företagsfinansiering är också ett område som prioriterats inom Finlands cap-strategiplan där Åland i stället väljer att prioritera de EU-finansierade resurserna mot livsmedelsproduktionen och använda nationellt finansierade statsstödinstrument för övrigt näringsliv.

Skogsbruket föreslås inte heller omfattas av programförslaget annat än för utbildningsinsatser då verksamhetsområdet är så pass omfattande att innefattande av området skulle bredda och splittra insatserna.

4. Behovsanalys

4.1 Särskilt mål 2: Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med större fokus på forskning, teknik och digitalisering

Behov: Stärkt konkurrenskraft genom införande av ny teknik och arbetsmetoder som anpassar produktionen till konsumenternas krav samt effektivare produktion och möjlighet till produktion av för Åland nya produkter. Behov av att utveckla nya verksamhetsmodeller och tekniker för att utveckla produktionen i enlighet med omvärldens krav och utveckling för att bibehålla och öka konkurrenskraften gällande lantbruksföretagen på Åland.

Behov: Trygga verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten i primärproduktionen av inhemska livsmedel

Det grundläggande behovet för åländskt lantbruk är att garantera en ekonomisk hållbarhet. Centralt för det åländska lantbruket och livsmedelsklustret är förekomsten av livskraftiga lantbruksföretag som investerar, utvecklas och på ett hållbart sätt producerar livsmedel direkt till konsument eller till livsmedelsindustrin eller råvaruuppköpare. Grundläggande för att tillgodose detta behov är en rimlig och stabil lönsamhetsnivå.

4.2 Särskilt mål 3: Jordbrukarnas position i värdekedjan

Behov: Samarbete inom livsmedelsbranschen för att utveckla forskning, marknadsföring och produktutveckling. Livsmedelsbranschen har behov av att utveckla förädlingsgraden och utveckla nya produktionsmetoder för att öka förädlingsgraden samt öka värdet av livsmedelsexporten.

4.3 Särskilt mål 4: Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi.

Behov: *Minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket*

FN:s klimatavtal och EU:s klimat- och energipolitik omfattar bindande mål för minskade växthusgasutsläpp.

Målet i EU:s klimat- och energipaket 2030 är att minska växthusgasutsläppen med 40 procent fram till 2030 jämfört med nivån år 1990. Genom EU:s nya klimatlag höjs unionens mål att minska växthusgasutsläppen från 40 procent till minst 55 procent senast 2030. Lagen omvandlar den europeiska gröna givens politiska åtaganden om att EU ska uppnå klimatneutralitet senast 2050 till en bindande skyldighet.

I bördefördelningsbeslutet, som är en del av EU:s klimat- och energipaket, fastställs för hela EU bindande mål för utsläppsminskningen för sektorer som står utanför handeln med utsläppsrätter. Utsläppen från jordbrukssektorn är en del av utsläppen inom bördefördelningssektorn. Inom EU ska utsläppen från bördefördelningssektorn 2030 vara 30 procent lägre än år 2005.

Enligt EU:s förordning om sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) ska medlemsländerna under perioderna 2021–2025 och 2026–2030 se till att sektorns totala kalkylmässiga utsläpp inte överskrider de kalkylmässiga sänkningarna.

På Åland styrs energi- och klimatarbetet av Ålands energi- och klimatstrategi (Energi- och klimatstrategi för Åland till år 2030). Målet är att minska koldioxidutsläppen med 60% jämfört med år 2005. Enligt Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland är visionen att Åland ska bli ett koldioxidneutralt samhälle.

Utsläppen av växthusgaser som härstammar från jordbruket rapporteras inom tre sektorer:

- jordbrukssektorn,
- sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF-sektorn) och
- energisektorn

Enligt rapporterade uppgifter uppgick utsläppen från jordbrukssektorn i Finland år 2018 till 6,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter, det vill säga 12 procent av Finlands totala utsläpp. Inom LULUCF-sektorn uppgick utsläppen från åkermark och betesmark till cirka 8,8 miljoner ton koldioxidekvivalenter och de av jordbruket orsakade utsläppen inom energisektorn (maskiner, uppvärmning, torkning av säd) till cirka 1 miljon ton koldioxidekvivalenter.

I utsläppen från jordbrukssektorn ingår metanutsläpp från husdjurens matsmältning, gödselbehandling, förbränning av växtrester samt dikväveoxidutsläpp från gödselbehandling, åkermark och förbränning av växtrester. I LULUCF-sektorn ingår den koldioxid som frigörs från jordbruksmark till atmosfären.

Trots att jordbrukets utsläpp av växthusgaser till stor del härstammar från djurproduktion, gödselhantering och markbearbetning är en minskning av produktionen inte att föredra. Att minska utsläppen från djur- och växtproduktionen är en stor utmaning och för det behövs både ny teknik och kunskap om stallgödselhantering- och spridning. I växtföljden behövs mera markförbättrande och kolbindande växter samt hållbara odlings- och markskötselmetoder som kan både öka kolbindningen och förhindra kväveoxidläckage såväl som förbättra markstrukturen.

Behov: *Öka utnyttjandet av förnybara energiformer*

Enligt målen i EU:s energi- och klimatpaket för 2030 och direktivet om förnybar energi ska andelen förnybar energi inom EU vara 32 procent av slutförbrukningen av energi år 2030. Det har inte satts upp några landspecifika mål. Enligt energi- och klimatstrategin för Åland till år 2030 ska andelen förnyelsebar energi på Åland vara 60% av förbrukningen år 2030 (80% om övrig sjötrafik exkluderas). År 2015 beräknades andelen förnyelsebar energi vara 32%.

Biomassor från jord- och skogsbruket samt organiskt avfall har en betydande roll i produktionen av förnybar energi och på Åland är dessutom vind och sol sådana energikällor som har en stor utnyttjad potential.

Lantbruksföretagarna behöver få kunskap om möjliga alternativ för energieffektiveringen inom jordbruket samt om produktionen och användningen av förnyelsebar energi på gårdsnivå. Vidare behövs ett ekonomiskt stöd för finansiering av nya värme- och energiproduktionsanläggningar. Det behöver även finnas möjlighet att med måttliga tariffer sälja överskottsenergi och underlätta energiöverföringen.

Behov: *Främja anpassningen till klimatförändringens konsekvenser*

Anpassningen till klimatförändringar får en allt större betydelse även för jordbruksverksamheten. Förändringar i nederbörd och temperatur skapar utmaningar för växtproduktionen då både torra, men också skyfall och översvämningar blir allt vanligare under växtperioden. Vattenhushållningen och odlingsmetoder som främjar åkermarkens vattenhushållning spelar en central roll i hanteringen av jordbrukets produktions- och inkomstrisker och för att öka gårdarnas risktolerans. Ett ökat vattenflöde utgör också en risk för ett ökat näringsläckage till vattendrag.

Klimatförändringen hotar även odlingsväxternas hälsa och jordmånens kulturtillstånd. Fukt och torra ökar förekomsten av växtskadegörare och det varmare klimatet utgör en risk för att nya arter av växtskadegörare etablerar sig i odlingarna. Arbetsmoment som utförs på våta åkrar ökar markpackningen vilket ytterligare försämrar jordens vattenhushållning, syreomsättning och kulturtillstånd.

För att minska effekterna av klimatförändringen och för att klara av det framtida klimatets utmaningar behövs ökad medvetenhet, kunskap och långsiktighet. För att förse växterna med en tillräcklig mängd vatten under växtperioden behövs en ökad tillgång till bevattningsvatten samt bevattningsutrustning och -system. Den befintliga utrustningen behöver moderniseras för att minska vattenförbrukningen vid bevattningen. För att ta hand om det ökade vattenflödet under skyfall behövs ett effektivt torrläggningssystem.

Nya växter som klarar av de ändrade odlingsförhållandena behöver tas fram och specialiserade biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder behöver utvecklas för att möta ett eventuellt ökat behov av växtskydd.

4.4 Särskilt mål 5: Hållbar utveckling och naturresurser (vatten, mark, luft)

Behov: *Främja vattenskyddet*

Vattenvården och -skyddet styrs på ett internationellt plan av ett antal fördrag och överenskommelser. Flera EU-direktiv ställer mål och krav på vattenförvaltningen. På det nationella och regionala planet styrs vattenvården av uppgjorda planer, program och lagstiftning.

Enligt EU:s vattendirektiv (2000/60/EG) ska allt naturligt vatten uppnå en god vattenkvalitet senast år 2015, eller ett senare datum genom undantagsregeln. Ålands landskapsregering har enligt kraven i vattendirektivet utarbetat en "Förvaltningsplan för avrinningsdistriktet Åland år 2016 – 2021" samt ett "Åtgärdsprogram för grundvatten, sjöar och kustvatten 2006 - 2021" som utgör ett strategiskt planeringsverktyg för att uppnå detta mål. En ny förvaltningsplan och vattenåtgärdsprogram utarbetas för åren 2022 - 2027.

Samarbetet för att nå en god miljöstatus i Östersjön sker inom Helsingforskonventionen (Helcom). Målet för Helcom är att skydda Östersjön från alla typer av föroreningar från land, sjöfart och flyg. I Helcom har man tagit fram en handlingsplan för Östersjöns (Baltic Sea Action Plan, BSAP). Målen i BSAP är att EU:S havsområden ska uppnå en god miljöstatus till år 2021. Åland deltar i Helcoms arbete inom ramarna för Finlands medlemskap varvid Åland har förbundit sig att skapa en hållbar utveckling av och en minskad belastning på Östersjön.

Enligt det tredje strategiska utvecklingsmålet i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland ska allt vatten ha en god kvalitet år 2030. Detta gäller såväl sjöar, kust- och havsområden som dricksvatten och grundvatten.

En utgångspunkt i Ålands hållbara livsmedelsstrategi är att använda näringsämnen rätt, öka precisionen och optimera balansen i ett system där den cirkulära modellen med näringskretslopp är i fokus. Målsättningen är att minska användningen av handelsgödsel med 30% per producerad produkt genom en märkbar ökning av cirkulära näringsämnen och effektivisering av gödslingen.

För att förbättra vattenkvaliteten så att allt naturligt vatten ska uppnå en bra ekologisk status behöver näringsläckaget av kväve och fosfor från jordbruket minska. I innerskärgårdsområden är förbättringsbehovet störst och i de allra innersta krävs förmodligen mycket drastiska insatser för att få ner belastningen av övergödande ämnen och/eller förbättra förhållanden. Detta kräver flera olika åtgärder inom flera olika verksamhetsområden. I mellan- och ytterskärgården är minskningsbehovet gällande koncentrationen av näringsämnen procentuellt klart mindre. Speciellt ytterskärgårdens vattenkvalitet är i mycket hög grad beroende av de omgivande havens kvalitet och för att halten av näringsämnen ska förbättras krävs stora minskningar av utsläppen totalt sett i Östersjön.

Åtgärderna måste styras till de mest känsliga vattenområdena och det behöver tas fram lokala åtgärdsplaner för de mest förorenade vikarna och sjöarna.

Med endast lagstiftning kan en god vattenstatus inte uppnås. Det behövs också ekonomiska resurser för ett frivilligt genomförande av vattenförbättrande åtgärder.

Jordbrukarna behöver kunskap för hitta de lösningar som ekologiskt, ekonomiskt och socialt är mest effektiva på den egna gården behövs rådgivning.

Speciellt för stallgödselhanteringen behövs nya metoder som minskar utsläppen av näringsämnen.

Pilotprojekt med vattenförbättrande åtgärder samt nya innovativa metoder att minska belastningen från jordbruket behöver tas fram.

Dricksvattentäkterna behöver skyddas i ett långsiktigt perspektiv. Detta kräver en långsiktig och omfattande strategi som omfattar både lagstiftning och samråd med vattenbolag, verksamhetsutövare och markägare. Jordbrukare som bedriver verksamhet i vattenskyddsområden behöver kompenseras för frivilliga vattenskyddande åtgärder som går utöver de fastställda föreskrifterna.

Risken för översvämningar behöver tas med i beaktande i verksamheter som påverkar yt- och grundvattnets kvalitet och kvantitet så att skador och problem som kan uppstå vid översvämningssituationer förebyggs.

Behov: *Minska åkermarkens erosion*

På Åland förekommer nästan ingen vinderosion från åkermark. Däremot leder den erosion som beror på de allt rikligare regnen orsakad av klimatförändringen till en försämring av odlingsmarkens tillstånd och till en ökad urlakning av näringsämnen, eftersom stora mängder fosfor finns bundna i de suspenderade ämnena.

Erosionens inverkan kan minskas genom att längs vattendrag anlägga skyddsremsor med fleråriga växter, liksom bredare skyddszoner, i synnerhet på sluttande, erosionskänsliga åkrar. Man kan också minska erosionsrisken genom att se till att åkermarkens kulturtillstånd och vattenhushållning är bra och genom att sänka flödes hastigheten i diken och förebygga översvämningar. Om trädor har växttäckte under vegetationsperioden minskar det erosionen på sommaren. Eftersom näringsämnen lakas ut främst under snösmältningen på våren men också under milda vintrar, är det mycket viktigt att även främja användningen av växttäckte vintertid på sluttande erosionskänsliga åkrar.

Behov: Tillförsel av *organiskt material*

Det organiska materialet i åkermarken främjar markens kulturtillstånd, minskar utsläppen av växthusgaser, ökar åkermarkens kolinlagring och främjar anpassningen till klimatförändringen.

Organiskt material kan tillföras genom att göra växtföljderna och urvalet av odlingsväxter mer mångsidigt, inkludera vall och andra växter i växtföljden för att bryta en ensidig växtföljd och genom att använda odlingstekniker med mindre markberedning och jordbruksmetoder inriktade på växttäckte året runt.

Fånggrödorna har en stor betydelse för ökningen av mängden kol i marken på skiften där spannmål och specialgrödor odlas, och markförbättrande växter, gröngödslingsvallar och saneringsväxter kan ha samma inverkan.

Tillförsel av olika typer av organiskt material och jordförbättringsmedel, exempelvis jordförbättringsfibrer och biokol, och effektivare användning av organiska gödselmedel bland annat genom spridning av stallgödsel och produkter tillverkade av stallgödsel på en större areal än idag främjar även samarbetet mellan husdjurs- och växtodlingsgårdarna.

Behov: *Förbättra näringsbalanserna och förebygga urlakning av näringsämnen*

En växtnäringsbalans är skillnaden mellan tillförd och bortförd växtnäring. För att en växt ska kunna tillgodogöra sig den näring som tillförts åkermarken behöver mark- och odlingsförhållandena vara optimala. Näringsbalanserna kan förbättras genom att sörja för åkermarkens struktur, pH-värdet, mängden organiskt material och mikrobernas aktivitet men också genom att tillgodose grödornas näringsbehov i syfte att erhålla en bra skörd.

För att förebygga urlakning av näringsämnen till vattendrag behövs i vissa områden åtgärder som bromsar upp vattenflöden; fårornas struktur kan bearbetas så att de blir naturligare, våtmarker och bottendammar kan byggas på lämpliga ställen. Våtmarkerna kan i bästa fall betydligt minska kvävebelastningen på vattendragen och hålla kvar suspenderade ämnen i synnerhet om halterna i avrinningen är mycket höga. En noggrann planering behövs för att inte åkrarnas vattenhushållning i övrigt ska äventyras.

Näringsbalanserna och utlakningen av näringsämnen påverkas av markens vattenhushållning. En fungerande dränering är en förutsättning för att jordens kulturtillstånd ska förbli gott och för att det inte ska uppkomma markpackning som leder till vattenskyddsproblem. En stor del av odlingsområdenas utfallsdiken som grävdes på 1960- och 1970-talet kräver istandsättning. Naturenligt vattenbyggande bör införas i stor utsträckning när gamla utfallsdiken rensas. Skyddszoner, våtmarker, tvåstegsdiken och bassänger är väsentliga i ett naturenligt nätverk av fåror. Naturenliga fåror och våtmarker samt en fungerande vattenhushållning på åkrarna behövs också med tanke på anpassningen till klimatförändringen.

Behov: *Främja återvinningen av näringsämnen samt samarbetet mellan husdjurs- och växtodlingsgårdar*

En utgångspunkt i Ålands hållbara livsmedelsstrategi är att använda näringsämnena rätt, öka precisionen och optimera balansen i ett system där den cirkulära modellen med näringskretslopp är i fokus. Målsättningen är

att minska användningen av handelsgödsel med 30% per producerad produkt genom en märkbar ökning av cirkulära näringsämnen och effektivisering av gödslingen.

För återvinningen av näringsämnen behövs flera åtgärder som förbättrar utnyttjandet av näringsämnena i gödseln och främjar spridningen av gödsel under vegetationsperioden. Det behövs också investeringar i bearbetning av stallgödsel för bioenergi. För att det ska bli vanligare att utnyttja näringsämnena i stallgödsel på växtodlingsgårdarna behövs samarbete mellan husdjursgårdarna och växtodlingsgårdarna samt logistiksystem och system för informationsutbyte. Även åtgärder som uppmuntrar till spridning av stallgödsel på en ännu större åkerareal är nödvändiga. Dessutom behövs det information om egenskaperna hos och sätten att använda organiska gödselmaterial liksom information om det organiska materialets ekonomiska betydelse.

Det behövs också innovativt tänkande och försök för att utveckla olika samarbetsformer som främjar cirkulär ekonomi, där de olika aktörerna skapar ömsesidigt fördelaktiga samarbetsarrangemang och samtidigt främjar utnyttjandet av olika bifraktioner och energiformer.

Behov: *Minska det kemiska växtskyddet*

På Åland genomförs ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av växtskyddsmedel som grundar sig på direktivet om en hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG). Landskapsregeringen publicerade år 2018 ett reviderat handlingsprogram för åren 2018–2022. Målet är att minska de risker som användningen av växtskyddsmedel innebär för människors hälsa och miljön.

För att minska det kemiska växtskyddet behövs ändamålsenliga växtföljder och mångsidigare odling. Vid odling av trädgårdsväxter kan behovet av växtskydd minskas bland annat genom användning av täckmaterial. Specialiserade biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder har utvecklats för vissa trädgårdsväxter. Det finns fortfarande behov av att främja användningen av dessa metoder inom den normala produktionen och av att utveckla metoderna.

Behov: *Minska ammoniakutsläppen*

Internationella konventioner och EU:s lagstiftning förutsätter att Finland minskar utsläppen av ammoniak till luften. Finlands luftutsläpp av ammoniak borde enligt internationella överenskommelser från år 1999 ha varit högst 31 kiloton år 2010 men Finland har överskridit sitt utsläppstak med ca. 20%. Enligt ett nytt utsläppsdirektiv (2016/2284) från år 2016 ska utsläppen av ammoniak vara 20% lägre år 2020 än år 2005.

Över 90 procent av Finlands ammoniakutsläpp härstammar från jordbruket, vilket innebär att även största delen av minskningsåtgärderna är inriktade på jordbruket. Inom jordbruket avdunstar ammoniak från husdjursgödseln i djurställen och i samband med lagring och spridning av gödsel. Ammoniak avdunstar också från andra organiska och oorganiska gödselmedel som innehåller kväve.

De effektivaste åtgärderna för att minska ammoniakutsläppen från jordbruket är relaterade till stallgödseln samt lagringen och spridningen av gödsel: omsorgsfull behandling och lagring av gödsel, täckning av gödselstäder, inmyllning av gödseln i jorden så snabbt som möjligt under spridningsfasen och placering av flytgödsel. Placeringen av flytgödsel har det två effekter: både utsläppen av ammoniak och av kväveoxidul (beräknade utifrån ammoniakutsläppen) minskar. Det är möjligt att påverka ammoniakutsläppen även genom åtgärder inriktad på utfodringen av husdjur men det är svårare att hantera dessa åtgärder och bedöma deras effekter än åtgärder inriktade på gödseln. Utsläppen från kvävegödsel kan minskas genom balanserad användning av näringsämnen och genom att undvika överdriven gödsling.

4.5. Särskilt mål 6: Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och landskap

Behov: *Bevara och vårda jordbrukslandskapet*

Den europeiska landskapskonventionen förpliktar medlemsstaterna till skydd, skötsel och planering av landskap.

Jordbrukslandskapet formas under påverkan av jordbruksverksamheten och en grundläggande förutsättning för att landskapet ska bevaras är att jordbruksproduktionen bibehålls på hela Åland. För att bevara landskapet är det nödvändigt att främja gårdarnas lönsamhetsutveckling och generationsväxlingarna och att utveckla byarna och deras tjänster.

Bevarandet och utvecklingen av landskapsbilden på landsbygden förutsätter också att de produktionsformer som inkluderar betesdjur fortlever, att det finns incitament för hållande av produktionsdjur på bete och att det finns regional mångfald i produktionen. Jordbrukets betydelse är avgörande särskilt när det gäller att bevara ett artrikt och traditionellt, kulturpåverkat landskap. Detta kräver satsningar som syftar till att utveckla lönsamheten i diversifierad jordbruksproduktion och särskilt de små boskapsgårdarnas lönsamhet och till att hitta eller diversifiera olika produktionslösningar, så att det även framöver finns betande boskap

För att landskap inte ska växa igen och landskapens särdrag bevaras behöver naturbetenas igenväxning förhindras. Naturbeten spelar en central roll för att hålla landskapen öppna och för att upprätthålla ett rikt odlingslandskap. Speciellt strandbeten, lövängar och hagmarker är viktiga för det åländska kulturlandskapet och en viktig del av bilden man vill ge av turism-Åland. Kulturlandskapen är även avgörande för vissa hotade arters överlevnad.

Behov: *Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster*
EU:s strategi för biologisk mångfald år 2030 är en central del av EU:s gröna giv. Strategin är en omfattande, ambitiös och långsiktig plan för att skydda naturen och stoppa förstörelsen av ekosystem. Strategin innehåller konkreta åtgärder och åtaganden och ska se till att Europas biologiska mångfald börjar återhämta sig senast 2030 och måste beaktas vid utformningen av CAP-strategiplanen.

Den biologiska mångfalden på Åland måste värnas och beaktas i vårt dagliga liv, vid planering av framtida verksamheter och i samhällsutvecklingen (Omställning Åland). Målsättningarna för den biologiska mångfalden är långsiktiga: År 2025 ska utarmningen av den biologisk mångfald ha bromsats och år 2030 ska utarmningen ha upphört. År 2051 ska den biologiska mångfalden ha ökat med 10 % jämfört med år 2020.

Enligt det fjärde strategiska utvecklingsmålet i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland ska det år 2030 inte finnas någon förlust av biologisk mångfald på land och i havet. I stället är den biologiska mångfalden, i synnerhet de mest hotade arterna och biotoperna, rik och skyddad. Påverkan av invasiva arter som hotar den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster ska vara låg och Åland lever, bebyggs och utvecklas med bibehållna ekosystem i balans.

I det framtida betesdominerande produktionssystem som eftersträvas för att skapa ett mervärde för köttet behöver uppmärksamhet fästas även vid att betningen sker utgående från betesmarkernas biologiska förutsättningar så att betningen även gynnar den biologiska mångfalden på bästa möjliga sätt. Generellt behöver betestrycket höjas och hållas på en högre nivå och betesdjuren behöver styras från åkerbeten till naturbeten.

Jordbrukarna behöver få bättre kunskap om de biologiska och kulturella värden som finns på gårdens varje naturbete och även i den övriga jordbruksomgivningen samt om de ekosystemtjänster som naturbetes- och kulturmarkerna producerar för naturen och samhället.

Naturbetena behöver inventeras och extra insatser riktas till de mest värdefulla områden.

Det behövs mera samarbete mellan gårdarna så att även de naturbeten som finns på de gårdar som inte har egna djur ska bli betade.

Äldre skog behöver bevaras i högre grad än idag då en stor del av de hotade skogsarterna är beroende av gamla skogar. Vidare bör man stimulera fortbildning kring hållbart skogsbruk, vattenvård, undvikande av drivningsskador och alternativa skogsbruksmetoder.

På åkrarna behöver en varierad växtföljd upprätthållas. Även grödor som inte direkt eller indirekt genererar livsmedel, så som dragväxter och pollinerande växter, behöver odlas för att stärka förhållandena för bin och pollinerare. Användning av bekämpningsmedel behöver minskas och invasiva arter bekämpas.

Vidare behövs hjälp och ett ekonomiskt stöd för att uppmuntra jordbrukarna att värna om de värdefulla livsmiljöerna som finns på den egna gården.

4.6. Särskilt mål 7: Locka unga jordbrukare och underlätta affärsutveckling i landsbygdsområden

Behov: *Underlätta för nya odlare att etablera och utveckla sig.* För att kunna trygga jordbruksproduktionens kontinuitet och balansera producenternas åldersstruktur behöver branschen nya unga företagare i stället för dem som avslutar sin verksamhet. Beslutet att inleda jordbruksverksamhet påverkas i betydande grad av den allmänna lönsamheten inom branschen, branschens rykte, inkomstnivån i förhållande till löntagarnas inkomstnivå, beviljandet av finansiering samt produktionsteknologins utveckling.

4.7. Särskilt mål 8: Främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk

Behov: *Ta del av de möjligheter som ny teknik och samarbeten ger.* Digitalisering och samverkan innebär att nya affärsområden och nya produkter kan utvecklas på ett sätt som gynnar landsbygden och sysselsättningen på landsbygden.

Behov: *Främjande av sysselsättning, tillväxt, social integration och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomi och hållbart skogsbruk.* Närproducerad och förädling av livsmedel innebär möjligheter för ökad sysselsättning och företagsverksamhet samt tillväxt i landsbygdsområdet vilket innebär en potential och grund för en livskraftig landsbygd och utveckling av en positiv spiral med ökad inflyttning och ytterligare ökade affärsmöjligheter.

Behov: *Aktiviteter och service samt attraktivitet för boende och besökare under alla årets årstider.* Aktiviteter skapar en levande landsbygd och en attraktiv besöksort. Den åländska samhället med småskaligheten närheten till natur och ett landskap och en miljöstatus som är attraktivt för boende och inflyttning är saker som är väsentliga för landsbygdens utveckling. Landsbygdssamhället behöver också vara delaktigt och erbjuda skälig servicenivå för att skapa attraktivitet på lång sikt. Delaktigheten och intresset att engagera sig för sitt lokalsamhälle är en viktig funktion för att öka tillgången på aktiviteter på ett effektivt sätt på landsbygden i form av exempelvis olika former av föreningsliv.

4.8. Särskilt mål 9: Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd

Behov: *Upprätthålla förebyggande hälsovård för produktionsdjur och främja djurens välbefinnande*

Djurhälsovården är en del av den finländska nationella kvalitetsstrategin och förstärker styrkorna inom livsmedelsproduktionskedjan. Sådana styrkor är till exempel djurens hälsosituation, den ringa användningen av läkemedel och mindre resistens mot mikrobläkemedel samt livsmedlens säkerhet och kvalitet. Djurhälsovården bidrar också till att förbättra uppföljningen, transparensen och dokumentationen på gårdsnivå. Den korta produktionskedjan garanterar insyn i produktionsförhållandena och produktionsmetoderna. Genom förebyggande hälsovård för produktionsdjur stärker man också gårdarnas riskhantering.

Genom god djurhälsa kan man minska användningen av läkemedel och resistensen mot mikrobläkemedel.

Behov: *Minska det kemiska växtskyddet*

På Åland genomförs ett nationellt handlingsprogram för hållbar användning av växtskyddsmedel, som grundar sig på direktivet om en hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG). Landskapsregeringen publicerade år 2018 ett reviderat handlingsprogram för åren 2018–2022.

Det grundläggande målet för Handlingsprogrammet för en hållbar användning av växtskyddsmedel på Åland är att minska sådana negativa konsekvenser som användningen av växtskyddsmedel innebär för människors hälsa och miljön och att uppmuntra utvecklingen och införandet av integrerat växtskydd och alternativa odlingsmetoder, arbetsformer och tekniker samt indikatorer. Beroendet av kemiska växtskyddsmedel ska minska, dock så att växthälsan håller sig på nuvarande höga nivå. Användningen av växtskyddsmedel ska hållas på en nivå som inte orsakar överskridningar av gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester i produkter ur växtriket som konsumeras av människor eller används som foder, och som heller inte orsakar överskridningar av gränsvärdena i hushålls- och grundvattnet. Alla användare ska veta hur man sprider växtskyddsmedel omsorgsfullt utan att det innebär en risk för miljön och människans hälsa.

Att minska de risker som förknippas med kemiska växtskyddsmedel är en del av EU:s strategi Från jord till bord, som går ut på att minska jordbrukets skadliga miljöeffekter.

Kemiska bekämpningsmedel behöver ersättas med alternativa metoder för att möta konsumenternas krav om minskad användning av växtskyddsmedel i livsmedelsproduktionen. Användningen av ett integrerat växtskydd samt tillämpningen av specialiserade biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder behöver främjas och utvecklas inom den konventionella produktionen. För att bibehålla den konkurrenskraftiga produktionen behövs hållbara växtskyddslösningar till ett hållbart pris. På grund av att de kemiska växtskyddsmedlen och -metoderna utvecklas ständigt behöver kunskapen hos producenterna kontinuerligt upprätthållas.

Odlingen av trädgårdsväxter förutsätter i vanliga fall att effektivt kemiskt växtskydd tillgrips. Metoder för att minska användningen av kemiska växtskyddsmedel utvecklas oavbrutet. Vid odling av trädgårdsväxter kan behovet av växtskydd minskas bl.a. genom användning av täckmaterial. Specialiserade biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder har utvecklats för vissa trädgårdsväxter. Det finns fortfarande ett behov att främja tillämpningen av dessa metoder inom den normala produktionen och utveckla metoderna

Behov: *Minska användningen av antibiotika i djuruppfödningen och förebygga spridningen av antibiotikaresistenta mikrober*

Globalt har den rikliga användningen av antibiotika lett till uppkomsten av resistenta superbakterier. Det behövs därför åtgärder för att minska användningen av antibiotika (EU, AMR action plans). Även om mikrobresistensläget är på en utmärkt nivå i Finland i en internationell jämförelse, har man också i Finland identifierat utvecklingsbehov när det gäller att förbättra bekämpningen av resistensen mot mikrobläkemedel. Livsmedelssäkerhetsshot såsom spridning av antibiotikaresistenta mikrober måste förebyggas, eftersom det inte längre finns någon väg tillbaka om den nuvarande situationen går över styr.

Behov: *En större areal som odlas med ekologiska livsmedel*

Det sjunde strategiska utvecklingsmålet i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland har som mål att det på Åland år 2030 sker enbart en hållbar konsumtion och att maten som konsumeras och produceras är både god och hälsosam. Det närproducerade är såväl uppskattat som eftertraktat. Utbudet av ekologiska åländska produkter har år 2030 ökat markant och primärproducenterna erhåller skälig ersättning för produkterna.

Målbilden för Ålands hållbara livsmedelsstrategi är en säkrare, smartare och grönare livsmedelsproduktion som ger positiva ringar på vattnet i hela samhället och man vill även i framtiden producera kvalitativt god och smakrik mat och dryck på ett hållbart sätt. Utgångsläget för förandet av Ålands hållbara livsmedelsstrategi har varit målsättningen att producera högkvalitativa livsmedel åt så många konsumenter som möjligt från så närproducerade varor som möjligt. Konsumenten ska kunna lita på att den som saluför produkterna har säkerställt och tagit i beaktande alla hållbarhetsrelaterade frågor och utgående från det kunna välja sina produkter bekymmersfritt och med gott samvete.

Den ekologiska produktionen på Åland är arealmässigt stor, år 2018 var andelen ekologiskt odlad areal över 25 % av den totala odlade arealen. Dock genererar produktionen inte ekologiska livsmedel i motsvarande grad då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

För att utbudet av ekologiska produkter ska öka och för att producenterna ska få skälig ersättning för sina produkter behöves ett helhetsgrepp som omfattar såväl odlare, uppköpare, förädlare som handel och en samordnande funktion för det ekologiska livsmedelsklustret. Produktiviteten behöver höjas och livsmedel behöver odlas på en större areal. Kvalitetsutveckling i produktionen, jämnare kvalitet och marknadsföring av produkterna behövs för att varorna ska bli mera attraktiva för uppköpare, förädlare och handel. Som ett led i kvalitetsutvecklingen behöver odlarnas kunskaper utvecklas. Yngre odlare behöver lockas till branschen och mera mekaniska hjälpmedel med ny teknik behöver tas i bruk i produktionen för att öka arbetseffektiviteten. Odlarna behöver samarbeta mera för att hålla nere kostnaderna.

5. BESKRIVNING AV INTERVENTIONER

5.1. Interventioner inom arealmiljöstöd

Namn

5.1.1. Gårdsomfattande miljöåtagande

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)
- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd (SO9)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- främja vattenskyddet (SO5)
- förbättra näringsbalanserna och förebygga urlakningen av näringsämnen (SO5)
- minska det kemiska växtskyddet (SO5 och SO9)
- upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO 6)

Resultatindikatorer

R.3 Digitalising agriculture: Share of farms benefitting from support to digital farming technology through CAP

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Målsättningen är att med hjälp av odlingsplanering, anteckningar och bedömningar av olika egenskaper i odlingsmarken skapa ett flerårigt planering-, antecknings- och uppföljningssystem av gårdsbruksenhetens miljövårdsåtgärder och ett grundmaterial med hjälp av vilket olika miljö- och vattenvårdsinsatser effektivt kan riktas till rätta platser.

Markkarteringen och de skiftesvisa anteckningarna bildar en kunskapsbas för tillämpningen av effektiva vattenvårdsinsatser på de enskilda gårdarna. Med hjälp av flerårigt grundmaterial som upprätthålls av jordbrukaren kan man i samband med den gårdsvisa rådgivningen bedöma behoven av miljöinsatserna på gården och effektivera genomförandet av dem.

Målsättningen är vidare att öka utnyttjandet av olika precisionsodlingstekniker i jordbruket och att förbättra de pollinerande insekternas levnadsförhållanden och födoanskaffning.

Interventionen består av en obligatorisk del och av 11 komplement varav stödmottagaren årligen måste välja minst två.

Åtagandet gäller gårdens all åkerareal och kan ingås av alla typer av gårdar oberoende av produktionsinriktning eller geografisk placering.

Den obligatoriska delen omfattar

- odlings- och gödslingsplan
- skiftesvisa anteckningar
- markkartering

De frivilliga komplementen är:

- skördekartering
- väderstation
- platsspecifik spridning av produktionsinsatser och grödsensorer
- automatisk styrning
- Utrustning för syrabehandling vid spridning av flytgödsel
- blockautomatik i växtskyddssprutan
- användning av uppföljnings- och identifieringsapplikationer inom växtskyddet
- tvättplats för växtskyddssprutan
- pollineringsstjänster
- pollinerarnas födoväxter
- åkrar för pollinerande insekter

De valda åtgärderna kan variera från år till år och ska meddelas i den årliga ansökan om stöd.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

För jordprovtagning finns inte lagstadgade krav eller krav i villkorligheten och kraven gällande planering och bokföring överskrider den nivå som lagstiftningen kräver. Ingen ersättning betalas för den planering och bokföring som ingår i lagstiftningen och som tillhör basnivån.

Den valbara åtgärden gällande åkrar för pollinerande insekter är mera krävande än kraven för icke produktiv åkerareal som ingår i GAEC 9, den är också olik åtgärden gällande odling av mångfaldsväxter som ingår i ekosystemet (systemet för klimat och miljö).

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande som omfattar all åkermark på stödmottagarens gårdsbruksenhet.

Åtagandets minimiareal är 3 hektar, på gårdar som endast odlar trädgårdsväxter är minimiarealen 0,5 hektar åkermark som används för odling av trädgårdsväxter.

Stödmottagaren ska årligen före odlingsperioden inleds upprätta en skriftlig odlings- och gödslingsplan som omfattar gårdsbruksenhetens all åkermark.

Från gårdsbruksenhetens samtliga odlade åkrar ska tas markprov för analys av näringsinnehåll och organiskt material. Prov ska tas med minst 5 års intervaller i enlighet med separata anvisningar.

Basskiftets basuppgifter och de årliga odlingshändelserna ska dokumenteras i skiftesvisa anteckningar.

Stödmottagaren ska varje år under åtagandeperioden välja minst två av de frivilliga komplementen. De frivilliga komplementen kan variera från år till år.

Särskilda villkor för de frivilliga komplementen:

Skördekartering:

Stödmottagaren eller en entreprenör som stödmottagaren anlitar för tröskning av grödan ska i skördeetröskan eller den självgående exakthacken använda en skördenivåmätare.

Väderstation:

Stödmottagaren ska använda en väderstation. Väderstationen ska mäta nederbörd, lufttemperatur, luftfuktighet och vindhastighet. Den ska placeras i närheten av åkrarna.

Platsspecifik spridning och grödsensorer:

Stödmottagaren eller en entreprenör som stödmottagaren anlitar ska använda automatik som möjliggör platsanpassad spridning av produktionsinsatser och som inkluderar en körguide. Dessutom ska stödmottagaren använda grödsensorer som kopplas till traktorn eller arbetsmaskinen och/eller spridningskartor för bestämning av insatsmängd.

Automatisk styrning:

Stödmottagaren ska ha en traktor, arbetsmaskin eller självgående växtskyddsspruta försedd med automatisk styrning.

Utrustning för syrabehandling vid spridning av flytgödsel:

Stödmottagaren eller en entreprenör som stödmottagaren anlitar ska använda utrustning för syrabehandling vid spridning av flytgödsel.

Blockautomatik i växtskyddssprutan:

Stödmottagaren eller en entreprenör som stödmottagaren anlitar ska använda en växtskyddsspruta med blockautomatik för att förhindra överlappande sprutning av växtskyddsmedel på grödan.

Användning av uppföljnings- och identifieringsapplikationer inom växtskydd:

Stödmottagaren ska under vegetationsperioden ha i användning en med datamaskin eller mobil apparat fungerande interaktiv applikation för identifiering och uppföljning av ogräs, växtsjukdomar och/eller växtskadegörare.

Tvättplats för växtskyddssprutan:

På gården ska det finnas en tvättplats, en så kallad biobädd, som har tät botten och hålls fylld med en blandning av torv, halm och matjord.

Pollineringsstjänster:

Gården använder pollineringsstjänster eller odlar bin. Bikiporna kan vara stödmottagarens egna eller så kan hållandet av dem baseras på ett skriftligt avtal mellan stödmottagaren och biodlaren.

Pollinerarnas födoväxter:

Med målsättning att producera skörd ska stödmottagaren under vegetationsperioden i gårdens växtföljd ha på minst ett basskifte ett- och tvååriga produktionsgrödor som ger pollinerare föda. Till dessa hör rybs, raps, solros, bovete, kummin, senap, bondeböna, ärter, oljehampa, vejde, jordgubbe, hallon, fruktträd eller bärbuskar.

Åkrar för pollinerande insekter:

Blandningar som blommar samma år som de sås och som ger pollinerarna föda och berikar landskapet ska odlas på minst 0,30 hektar.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar. Ersättningen för den obligatoriska delen har två nivåer; övriga växter och trädgårdsväxter

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Gårdsomfattande miljöåtagande (inklusive 2 frivilliga komplement)					
- Euro per hektar övriga växter					
- Euro per hektar trädgårdsväxter					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O. 13; övriga växter (ha)	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
O. 13; trädgårdsväxter (ha)	600	600	600	600	600

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

Planerad output, euro	2023	2024	2025	2026	2027
Övriga växter					
Trädgårdsväxter					
Totalt					

Namn

5.1.2. Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)
- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd (SO9)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- minska utsläppet av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- främja anpassningen till klimatförändringens konsekvenser (SO4)
- främja vattenskyddet (SO5)
- minska åkermarkens erosion (SO5)
- tillföra organiskt material (SO5)
- förbättra näringsbalanserna och förebygga urlakning av näringsämnen (SO5)
- minska det kemiska växtskyddet (SO4 och SO9)
- upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa: Andel jordbruksmark under åtagande att minska utsläpp och bibehålla och/eller öka lagring av koldioxid (permanent betesmark, jordbruksmark i torvmark, skog, etc.)
- R.18 Förbättra marken: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden gynnsamma för markförvaltning

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett skiftesspecifikt frivilligt komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet.

Målsättningen är att på speciellt spannmålsgårdar och på gårdar med specialodlingar förbättra markstrukturen och därmed även vattenhushållningen och markens produktionsförmåga. Målsättningen är även att diversifiera växtföljden och förebygga växtsjukdomar och skadegörare som förorsakas av en ensidig växtföljd.

Insatsen är riktad till skiften på vilka det föregående år har odlats en ettårig produktionsgröda.

Stödmottagaren ska enligt separat angivna föreskrifter så en sanerings- eller markförbättrande växt.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: En sanerings- eller markförbättrande växt behöver inte odlas varje år under åtagandeperioden).

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

GAEC 6 Jordbearbetning.

Åtgärden står inte i strid med de föreskrivna verksamhetskraven och som ersättningsbara kostnader eller inkomstbortfall räknas inte heller begränsningar eller skötselåtgärder som förutsätts i dessa krav.

För att förhindra dubbelfinansiering betalas inte ersättning för ett skifte som anmälts som en ickeproduktiv mark enligt villkorlighetskraven (GAEC 9).

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d)).

Stödmottagaren ska ha ett femårigt gårdsomfattande åtagande.

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska arealen som odlas med en markförbättrande gröda eller saneringsgröda vara minst 0,5 hektar [1 hektar]. På skiftet ska föregående år ha odlats en ettårig produktionsgröda.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: En sanerings- eller markförbättrande växt behöver inte odlas varje år under åtagandeperioden).

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Markförbättrande grödor och saneringsgrödor					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O 13 Antal hektar med en markförbättrande växt eller saneringsväxt	200	210	230	240	250

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

Namn**5.1.3. Odling av fånggröda****Fond**

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- främja anpassningen till klimatförändringens konsekvenser (SO4)
- Främja vattenskyddet (SO5)
- minska åkermarkens erosion (SO5)
- tillföra organiskt material (SO5)
- förbättra näringsbalanserna och förebygga urlakning av näringsämnen (SO5)
- minska det kemiska växtskyddet (SO4 och SO9)

Resultatindikatorer

- R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa: Andel jordbruksmark under åtagande att minska utsläpp och bibehålla och/eller öka lagring av koldioxid (permanent betesmark, jordbruksmark i torvmark, skog, etc.)
- R.18 Förbättra marken: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden gynnsamma för markförvaltning
- R.20 Skydda vattenkvaliteten: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden för vattenkvalitet

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett skiftesspecifikt frivilligt komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet.

Målsättningen är att fånga upp näring från åkermark samt att förbättra markstrukturen och därmed även vattenhushållningen och markens produktionsförmåga.

Målsättningen är även att diversifiera växtföljden och förebygga växtsjukdomar och skadegörare som förorsakas av en ensidig växtföljd.

Insatsen kan genomföras på sådana skiften som odlas med en ettårig odlingsväxt eller trädgårdsväxt eller höstspannmål/-oljeväxter.

Stödmottagaren ska så in fånggrödor antingen i huvudgrödan eller som renbestånd efter att huvudgrödan är skördad.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- GAEC 4 Skyddsremsor
- GAEC 5 Jordbearbetning

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ha ett femårigt gårdsomfattande åtagande.

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska arealen som odlas med fånggröda vara minst 1 hektar.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: En stödmottagare som har valt fånggröda som frivilligt komplement till sitt åtagande behöver inte så in en fånggröda varje år under åtagandeperioden).

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Fånggröda					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O 13 Antal hektar som odlas med fånggröda	70	73	75	80	85

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

Namn**5.1.4. Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling****Fond**

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)
- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd (SO9)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- främja vattenskyddet (SO5)
- minska åkermarkens erosion (SO5)
- tillföra organiskt material (SO5)
- minska det kemiska växtskyddet (SO5 och SO9)
- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.18 Förbättra marken: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden gynnsamma för markförvaltning
- R.37 Hållbar användning av bekämpningsmedel: Andel jordbruksmark som berörs av särskilda åtgärder som får stöd och leder till hållbar användning av bekämpningsmedel för att minska risker och effekter från bekämpningsmedel

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett skiftesspecifikt frivilligt komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet.

Målsättningen är att öka användningen av biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder och en enligt behov anpassad preciserad bekämpning i syfte att minska användningen av växtskyddsmedel. Målsättningen är också att öka användningen av organiskt täckmaterial i grönsaksodling för att minska näringsläckaget som sker genom erosion och för att förbättra markstrukturen genom det organiska materialet.

En minskad användning av bekämpningsmedel främjar också den biologiska mångfalden och minskar användningen av bevattningsvatten.

Interventionen är riktad till skiften med trädgårdsväxter (grönsaker, frukt eller bär).

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Trädgårdsväxter kommer att definieras i en landskapsförordning.)

Stödmottagaren väljer den bekämpningsmetod som lämpar sig för den odlade grödan och anger i den årliga stödansökan åtgärden som valts.

De valbara metoderna är:

- Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare
- Insektsnät
- Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar
- Användning av makroorganismpreparat för bekämpning av växtskadegörare
- Marktäckning för ettåriga trädgårdsväxter

Stödmottagaren ska dessutom använda för respektive växtart lämpliga hjälpmedel eller metoder för uppföljning av hur det alternativa växtskyddet lyckas.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- GAEC 7 Minimimarktäcke
- SMR 12 Växtskyddsförordningen
- SMR 13 Bekämpningsmedelsdirektivet
- Allmänna principer för integrerad bekämpning

Interventionen innebär mer omfattande åtgärder av stödmottagaren än kraven för basnivån gällande växtskydd och skötsel av jordmånen eller de allmänna principerna för integrerad bekämpning som ingår i lagen om växtskyddsmedel.

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ha ett femårigt gårdsomfattande åtagande.

Interventionen ska årligen genomföras på minst 1 hektar.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden tillämpa minst en av de valbara odlings- eller bekämpningsmetoderna antingen som enda metod eller kompletterad med en kemisk bekämpningsmetod som definieras i nationella föreskrifter.

Stödmottagaren kan välja att genomföra flera av de valbara metoderna på sin gårdsbruksenhet men på ett jordbruksskifte kan inte metoderna kombineras med varandra.

För uppföljning av behovet och resultatet av den alternativa bekämpningen ska jordbrukaren använda för respektive växtart lämpliga uppföljningsredskap eller motsvarande metoder (gäller inte användning av täckmaterial eller insektsnät).

På de skiften som odlas med ettåriga trädgårdsväxter ska markytan i raderna täckas med halm, flis, gräsklipp, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som är oskadligt för jordmånen.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O 13, Antal hektar på vilka alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling tillämpas	25	30	35	40	45

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

UTKAST

Namn

5.1.5. Främjande av cirkulär ekonomi

(Hantering av flytande gödselmedel och tillförsel av organiskt material i åkermark)

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- främja vattenskyddet (SO5)
- tillföra organiskt material (SO5)
- främja återvinningen av näringsämnen samt samarbetet mellan husdjursgårdar och växtodlingsgårdar (SO5)
- minska ammoniakutsläppen (SO5)

Resultatindikatorer

- R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa: Andel jordbruksmark under åtagande att minska utsläpp och bibehålla och/eller öka lagring av koldioxid (permanent betesmark, jordbruksmark i torvmark, skog, etc.)
- R.18 Förbättra marken: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden gynnsamma för markförvaltning
- R.19 Förbättra luftkvaliteten: Andel jordbruksmark under åtagande att minska ammoniakutsläppen
- R.20 Skydda vattenkvaliteten: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden för vattenkvalitet
- R.21 Hållbar näringsämneshantering Andel jordbruksmark under åtagande rörande förbättrad näringsämneshantering

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett skiftesspecifikt frivilligt komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet.

Målsättningen är att främja cirkulär ekonomi genom ett ökat utnyttjande av jordbrukets biomassor och övriga biomassor i samhället och att öka samarbetet mellan husdjursgårdar och växtodlingsgårdar.

Målsättningen är vidare att förbättra markens struktur, vattenhushållning och kulturtilstånd samt att minska ammoniakutsläppen och näringsläckaget vid stallgödselspridningen.

Insatsen är riktad till både växtodlingsgårdar och husdjursgårdar.

Stödmottagaren förbinder sig att sprida flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organiska gödselpreparat med placerande eller nermyllande utrustning eller att tillföra skiftet organiskt material. Med organiskt material avses särskilt definierade organiska gödselpreparat, jordförbättringsmedel eller växtunderlag, fast gödsel som anskaffats för nyttoanvändning från en annan gård eller torr fraktion separerad från fast gödsel.

(Tilläggsinformation för remissutlåtandena: Flytgödsel och motsvarande ämnen ska placeras i åkern med utrustning som skär en skåra i åkerns yta och låter flytgödseln rinna in i skåran eller sprutar in den dit. Även myllningsutrustning som är kopplad till en enhet som sprider ut ämnet kan användas. När det gäller material som härstammar någon annanstans ifrån än från gårdsbruksenheten ska jordbrukaren kunna påvisa materialets näringsinnehåll, produkt, leverantör och mängd med hjälp av överlåtelseavtal, kvitto eller fraktsedel.

Uppgifter om vilka ämnen som använts och hur stora mängder som spridits ska föras in i de skiftesspecifika anteckningarna.

Insatsen behöver inte genomföras varje år under åtagandeperioden.)

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- SMR 1 Ramvattendirektivet
- SMR 2 Nitratdirektivet
- SMR 6 Jordbearbetning

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d)).

Stödmottagaren ska ha ett femårigt gårdsomfattande åtagande.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Flytgödsel eller motsvarande ämnen som sprids på åkern genom placering kan härstamma från jordbrukarens egen gård eller från någon annan plats. Fast gödsel som sprids som organiskt ämne berättigar inte till ersättning, om den härstammar från en gårdsbruksenhet som är i jordbrukarens besittning. Gården kan inte samtidigt både leverera och ta emot organiskt material, vilket dock inte gäller vid materialåtervinning i en biogasanläggning. Mängden flytgödsel eller motsvarande ämnen som sprids genom placering i åkern ska vara minst 15 m³/ha. Mängden organiskt material som sprids ska vara minst 10 m³/ha.)

Det år som stödmottagaren ansöker om ersättning måste villkoren uppfyllas på minst 1 hektar.)

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Främjande av cirkulär ekonomi					

Planerade årliga output (enligt outputindikatorerna)

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

O 13; Antal hektar på vilken organiska gödselmedel eller organiska preparat sprids	2 500	2 600	2 700	2 800	3 000
--	-------	-------	-------	-------	-------

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

UTKAST

Namn

5.1.6. Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- Främja vattenskyddet (SO5)
- Minska åkermarkens erosion (SO5)
- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.12 Anpassning till klimatförändringarna: Andel jordbruksmark under åtagande att förbättra anpassningen till klimatförändringar
- R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa: Andel jordbruksmark under åtagande att minska utsläpp och bibehålla och/eller öka lagring av koldioxid (permanent betesmark, jordbruksmark i torvmark, skog, etc.)
- R.20 Skydda vattenkvaliteten: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden för vattenkvalitet
- R.27 Bevara livsmiljöer och arter: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden till stöd för bevarande eller återställande av biologisk mångfald

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett fristående skötselåtagande. Stödmottagaren behöver inte ha ingått ett gårdsomfattande miljöåtagande.

Målsättningen är att skapa ett långvarigt växttäckte på sådana åkrar som annars skulle odlas med ettåriga grödor och därigenom minska erosionen och näringsläckaget från jordbruket. Detta leder även till att den biologiska mångfalden ökar samtidigt som landskapsbilden berikas och markens kollager bevaras.

Interventionen är riktad till områden där landskapsregeringen har konstaterat att det finns behov av att anlägga skyddszoner som en vattenförbättrande åtgärd. Landskapsregeringen fastställer bredden på varje enskild skyddszon.

En skyddszon får inte gödslas eller behandlas med kemiska växtskyddspreparat. Den ska bevaras under hela åtagandeperioden och skötas i enlighet med särskilda anvisningar.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- GAEC 4 Upprättande av buffertremsor längs vattendrag
- GAEC 6 Jordbearbetning
- SMR 1 Ramdirektivet för vatten, villkor som gäller grundvattenområden
- SMR 2 Nitratdirektivet, skyddsremsor enligt nitratförordningen

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande.

Skyddszonen ska anläggas på åkermark och vara över 3 meter bred.

Stödmottagaren ska bevara växtligheten på skyddszonen under hela åtagandeperioden.

(Tilläggsuppgifter för remissutlåtanden: Skyddszonen ska vara täckt av flerårig vallväxtlighet som varken gödslas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Växtligheten ska slås årligen och det slagna gräset ska föras bort från skyddsremsan. Växtmassan får utnyttjas. Vid val av tidpunkt för slått ska de vilda fåglarnas och däggjurens levnadsförhållanden beaktas. Växtlighet på sådana skyddszoner som anlagts i översvämningsoverområden behöver inte slås om området på grund av väta inte bär maskiner.

Skyddszonen får användas för betesdrift, om det inte ger upphov till erosion eller äventyrar naturens mångfald och om inga vattenvårdshinder föreligger.

Flyghavre eller svåra ogräs som sprider sig med vinden (till exempel maskros, mjölkdistel, gråbo och åkertistel) får på skyddszonen bekämpas kemiskt eller mekaniskt. Om växtligheten i skyddszonen skadas eller förstörs till exempel under vintern eller till följd av bekämpning av flyghavre, ska den skadade arealen besås med ny vallväxtlighet så snart förhållandena medger det. Stödmottagaren ska föra anteckningar om förstörd växtlighet, om bekämpning av flyghavre eller andra ogräs och om anläggande av nytt växtbestånd.

I skyddszoner är det tillåtet att utföra kortvariga åtgärder som förbättrar vattenhushållningen, såsom täckdikning, grävning och rensning av utfallsdiken samt liknande åtgärder.)

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O 13; Antal hektar på vilken en gräsbevuxen skyddszone har anlagts	12	15	20	25	30

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

Namn

5.1.7. Naturbetesskötsel

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Bevara och vårda kulturlandskapet (SO6)
- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.27 Bevara livsmiljöer och arter: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden till stöd för bevarande eller återställande av biologisk mångfald

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett fristående skötselåtagande. Stödmottagaren behöver inte ha ingått ett gårdsomfattande miljöåtagande.

Målsättningen är att säkerställa en fortsatt betesdrift på sådana naturbeten som brukats på ett traditionellt sätt genom betning och vilka genom den fleråriga hävden ger det åländska landskapet dess särpräglade drag. Målsättningen är även bevara ett öppet kulturlandskap. Naturbetena har ofta en framträdande placering i landskapet varvid djurhållning på naturbeten präglar det öppna kulturlandskapet i en stor omfattning.

Interventionen är riktad till sådana naturbeten som inte är permanent gräsmark (artikel 4.1 (b) (iii)) och som sköts genom betande djur.

Stödmottagaren ska åta sig att i enlighet med fastställda föreskrifter hålla betande husdjur på de naturbeten som omfattas av åtagandet. Betestrycket ska vara tillräckligt för att området inte ska bli igenvuxet. Kompletterande skötselåtgärder så som slätter och röjning kan behöva utföras.

De naturbeten som ingår i åtagandet får inte gödslas med handelsgödsel och på dem får heller inte användas kemiska växtskyddsmedel.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- SMR 3 Fågeldirektivet
- SMR 4 Habitatdirektivet
- GAEC 9 Bekämpning av främmande arter
- [Bevara jordbruksmark i ett skick som gör den lämplig för odling (artikel 4.1 a)]

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark eller minst 3 hektar naturbeten. Åtagandet ska omfatta minst 1 hektar naturbeten som uppfyller de fastställda kriterierna.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Ersättning kan beviljas för hagar och ängar samt naturbeten på kulturmark. Stödet beviljas dock inte för ekonomiskog eller annan sådan produktiv skogsmark som i första hand används för bedrivande av skogsbruk, för områden med skogsförnyelse eller områden som domineras av tvinmark, impediment eller bergsområden eller för områden för vuxit igen med sly.

I skärgården kan betena bestå av en mosaikartad naturtyp med inslag av berghällar, strandpartier, buskmark och mager, lågproduktiv naturskogsartad barrbland- eller hållmarkstallskog som inte har påverkats av skogsskötselåtgärder och som enligt tradition har varit betad.

Åtgärden kan inte omfatta sådana beten som har angetts som permanent gräsmark/permanent bete eller beten som ingår i ett åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten.

Djurtätheten på ska vara minst 0,4 de/ha.

Uppgifter om antalet betesdjur och betesperiodens längd ska antecknas i beteskort.)

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Naturbetesskötsel					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.13; Antal hektar som omfattas av naturbetesskötsel	1 900	2 000	2 100	2 100	2 100

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027

Namn

5.1.8. Riktade skötselåtgärder på naturbeten

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

— Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Bevara och vårda kulturlandskapet (SO6)
- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.27 Bevara livsmiljöer och arter: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden till stöd för bevarande eller återställande av biologisk mångfald

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett fristående skötselåtagande. Stödmottagaren behöver inte ha ingått ett gårdsomfattande miljöåtagande.

Målsättningen är att bevara naturbeten och öka mångfalden i jordbrukslandskapet genom att med riktade insatser förbättra skötseln av naturbeten och därmed skapa möjligast gynnsamma livsmiljöer för den värdefulla betesfloran och -faunan och att trygga dess överlevnad i livskraftiga populationer. Genom en fortsatt planmässig skötsel av de värdefullaste områdena kan de i kulturlandskapet mest hotade arternas livsmiljö bevaras i ursprungligt skick. Betesmarkens mångformighet och artrikedom kan genom den anpassade skötseln därmed fortsätta att utvecklas, berikas och förfinas.

Interventionen är riktad till sådana naturbeten som inte är permanent gräsmark (artikel 4.1 (b) (iii)) och som sköts genom betande djur.

Arealen som ingår i åtagandet ska skötas i enlighet med en av landskapsregeringen godkänd skötselplan. I skötselplanen definieras de åtgärder som stödmottagaren ska genomföra under åtagandeperioden. Skötselåtgärderna ska minst omfatta betning men vid behov ska även slåtter och röjning av mindre buskage och enskilda träd utföras.

På naturbeten får inte handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel användas, betena får heller inte bearbetas. I skötselplanen kan ställas villkor för till exempel betestidpunkt, tillskottsutfodring, stängsling, delning i fällor och avgränsning från gödslade åkervallar.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- SMR 3 Fågeldirektivet
- SMR 4 Habitatdirektivet
- GAEC 9 Bekämpning av främmande arter
- [Bevara jordbruksmark i ett skick som gör den lämplig för odling (artikel 4.1 a)]

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark eller minst 3 hektar naturbeten. Åtagandet ska omfatta minst 1 hektar.

För varje bete som ingår i åtagandet ska en individuell skötselplan göras upp av jordbrukaren och en rådgivare i samarbete. Arealen som omfattas av åtagandet ska skötas i enlighet med den godkända skötselplanen.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal ersättningsberättigade hektar.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Riktade skötselåtgärder på naturbeten					

Planerade årliga output

Outputindikator O 13: Antal ha (jordbruk) som omfattas av miljö/klimat-åtaganden utöver de obligatoriska kraven

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O 13; Antal hektar naturbeten som omfattas av riktade skötselåtgärder					

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output, euro					

Namn

5.1.9. Uppfödning av ursprungsraser

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO 6)

Resultatindikatorer

R.22a Environmental performance in the livestock sector (Share of livestock units (LU) under supported commitments to improve environmental sustainability)

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen är ett fristående skötselåtagande. Stödmottagaren behöver inte ha ingått ett gårdsomfattande miljöåtagande.

Målsättningen är att bevara specifika och kulturellt värdefulla genetiska resurser genom att bibehålla en tillräckligt stor population av ursprungsraser i syfte att försäkra rasernas överlevnad och bevara dess ursprungliga genetiska egenskaper.

Ersättning betalas för ålandsfår och finska lantrasfår.

Stödmottagaren förbinder sig att hålla ett visst antal renrasiga djur under ett år. Antalet djur kan variera från år till år.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark eller utnyttja minst 3 hektar naturbeten.

Jordbrukaren ska ingå ett ettårigt åtagande och under hela åtagandeperioden hålla det antal djur som nämns i åtagandet. Ett åtagande ska omfatta minst 5 får (= en djurenhet)

(Tilläggsuppgifter för remissutlåtanden: Åtagandeperioden är 1 januari – 31 december. Åtagandet ingår för djurindivider. Djur kan inte ersättas under åtagandeåret.)

Djuren ska vara renrasiga ålandsfår eller får av finsk lantras, vara identifierade och omfattas av ett tillförlitligt kontroll- eller registersystem av vilket djurens härstamning framgår. För de djur som ingår i åtagandet ska

det finnas ett intyg av vilket härstamningen ingår. För djuren ska det finnas en uppdaterad avelsplan för avel av renrasiga djur på gården.

(Tilläggsuppgifter för remissutlåtanden: Avelsplanen ska innehålla de renrasiga får som omfattas av åtagandet. I avelsplanen ska anges avelsmålen för gårdens djurmaterial, beteckningsgrupperna ska planeras med en bagge av samma ras, i planen ska avkommornas inavelsgrad beaktas.)

Stödmottagaren ska vara registrerad som djurhållare.

För att kunna omfattas av åtagandet måste fåret ha producerat minst en renrasig avkomma under de senaste två åren innan åtagandeåret påbörjas.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Ersättning betalas för antal djurenheter. Antalet djur omvandlas till djurenheter med hjälp av koefficienterna i x.

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Ålandsfår					
Finska lantrasfår					

Planerade årliga output

O.17 Number of operations or units supporting genetic resources (Number of relevant unit: operations, LU or hectares)

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.17 – antal ålandsfår					
O.17 – antal får av finsk lantras					

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

Planerad output (euro);	2023	2024	2025	2026	2027
Ålandsfår					
Får av finsk lantras					

Namn

5.1.10. Ersättning för ekologisk produktion

Fond

Landsbyggsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)
- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd (SO9)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- En större areal som odlas med ekologiska livsmedel (SO 9)
- Minska det kemiska växtskyddet (SO5, SO6)
- Främja vattenskyddet (SO 5)
- Främja återanvändningen av näringsämnen (SO 5)
- Tillförsel av organiskt material (SO 5)
- Minska åkermarkens erosion (SO 5)
- Upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)
- Minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)

Resultatindikatorer

- R.14 Lagring av koldioxid i mark och biomassa: Andel jordbruksmark under åtagande att minska utsläpp och bibehålla och/eller öka lagring av koldioxid (permanent betesmark, jordbruksmark i torvmark, skog, etc.)
- R.18 Förbättra marken: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden gynnsamma för markförvaltning
- R20 Skydda vattenkvaliteten: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden för vattenkvalitet
- 22a Environmental performance in the livestock sector
- R27 Bevara livsmiljöer och arter: Andel jordbruksmark under förvaltningsåtaganden till stöd för bevarande eller återställande av biologisk mångfald
- R39 Ekologisk produktion

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Med interventionen främjas ekologisk växt- och djurproduktion samt övergång till ekologisk produktion. Målsättningen är i första hand att säkerställa en fortsatt ekologisk produktion på Åland och en ökad produktion av ekologiska livsmedel.

Ekologisk produktion bidrar även till skyddet av den biologiska mångfalden och vattenresurserna samt till ett minskat utsläpp av koldioxid genom att det organiska materialet som används i ekologisk produktion binder koldioxid i jordmånen.

Ersättning kan beviljas för både ekologisk växtodling och för ekologisk husdjursproduktion.

Ersättning beviljas både under övergångsperioden och i produktionskedje. Ersättning för ekologisk växtproduktion eller övergång till ekologisk växtproduktion beviljas för åkermark.

Åtagandet ingår för fem år och efter det kan det förlängas med ett år i taget. Åtagandet ingår för en fast areal och arealen kan inte variera under åtagandeperioden.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden följa bestämmelserna i rådets förordning (EU) nr 848/2018 om ekologisk produktion på hela den areal som omfattas av åtagandet. Insatsen riktas till de arealer som bidrar till ekologisk livsmedelsproduktion.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Ersättning beviljas endast för avsalugrödor och för foderväxter som odlas till foder för produktionsdjur som föds upp enligt ekologiska produktionsmetoder. Om en gård som inte bedriver husdjursproduktion odlar foderväxter på den areal som omfattas av åtagandet ska [hela] skörden levereras till en gård som bedriver ekologisk husdjursproduktion och som har ett verkligt behov av inköpt grovfoder. På en husdjursgård ska den ekologiskt odlade vallarealen stå i proportion till antalet ekologiskt uppfödda produktionsdjur på gården [högst 2 hektar per djurenhet].

Därutöver betalas ersättning också för grüngödslingsvall som finns i växtföljden. På ett skifte kan grüngödslingsvall odlas under högst två år av fem).

Stödmottagaren ska ha tillräckliga kunskaper i ekologiska produktionsmetoder vilket ska säkerställa att produktionen både kvalitativt och kvantitativt motsvarar efterfrågan på ekologiska livsmedel.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- SMR 1 Ramvattendirektivet
- SMR 2 Nitratdirektivet
- SMR 12 Växtskyddsmedelsdirektivet
- SMR 13 Växtskyddsförordningen
- GAEC 8 Växelbruk
- Underhåll av jordbruksareal i odlingsbart skick. (art. 4(1)(a))
- Begränsning av fosforgödsling finns i nationell lagstiftning

Villkor för stödberättigande

Ersättning för ekologisk produktion kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d)).

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande om ekologisk produktion eller om övergång till ekologisk produktion. Stödmottagaren ska ha ett gårdsomfattande miljöåtagande och följa kraven gällande markkartering, skiftesvisa anteckningar och upprätta en skiftesvis årlig odlingsplan. Till det gårdsomfattande miljöåtagandet behöver inte väljas frivilliga komplement.

Stödmottagarens gårdsbruksenhet ska vara ansluten till den ekologiska produktionskontrollen som avses i rådets förordning (EU) nr 848/2018 om ekologisk produktion. Stödmottagaren ska följa de produktionsvillkor som anges i förordningen och de kompletterande författningarna. Arealen som omfattas av åtagandet ska vara godkänd i produktionskontrollen under hela åtagandeperioden.

En stödmottagare som inte under åren 2014 – 2022 har deltagit i kurser i ekologiska produktionsmetoder som sammanlagt har omfattat minst fyra dagar ska ha genomgått en minst fyra dagar lång grundkurs i ekologiska produktionsmetoder innan åtagandet ingår.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden ha oavbrutet i sin besittning minst tre hektar åkermark. En stödmottagare som ingår ett åtagande om enbart ekologisk fruktodling ska under hela åtagandeperioden ha oavbrutet i sin besittning minst 0,5 hektar åkermark på vilken frukt odlas.

Åtagandet måste omfatta minst tre hektar åkermark. Åkermarken ska odlas enligt ekologiska produktionsmetoder och på de skiften som ingår i åtagandet ska stödmottagaren tillämpa en ändamålsenlig växtföljd. I växtföljden ska i medeltal minst [50%] avsalugrödor finnas på den areal som är i produktionskedje.

Kravet gällande avsalugrödor i växtföljden gäller inte stödmottagare som också bedriver en certifierad ekologisk husdjursproduktion och som odlar foder till gårdens egna djur [djuren behöver inte ingå i ett åtagande om ekologisk produktion].

På en växtodlingsgård kan vall [ettårig och flerårig torrhö-, ensilage- och färskfodervall] betraktas som avsalugröda om stödmottagaren odlar vallfoder för en gård som bedriver en certifierad ekologisk husdjursproduktion och som har ett verkligt behov av inköpt foder. Husdjursgården och växtodlingsgården/-gårdarna ska ingå ett skriftligt avtal om samarbetet och i avtalet ska husdjursgårdens behov av samarbetet motiveras. Den sammanlagda vallarealen ska stå i proportion till antalet produktionsdjur på husdjursgården [högst 2 hektar per djurenhet].

Ett åtagande kan ingås också för enbart fruktodling. Ett åtagande om ekologisk fruktodling kan omfatta minst 0,5 hektar. På arealen behöver ingen växtföljd tillämpas.

Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion måste omfatta minst [5] djurenheter. Åtagandet kan omfatta nötdjur, får, getter, svin och fjäderfän. För att kunna ingå ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska stödmottagaren också ha ett gällande åtagande om ekologisk växtodling. Husdjuren som ingår i åtagandet ska omfattas av den ekologiska produktionskontrollen.

Stödmottagaren ska under åtagandeperioden delta i en kursdag om ekologiska produktionsmetoder. Har stödmottagaren också ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska stödmottagaren också delta i en kursdag om ekologisk husdjursproduktion.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp (euro/hektar)	2023	2024	2025	2026	2027
Åkergrödor och gröngödslingsvall					
Vall och gröngödslingsvall					
Grönsaker, frukt och bär					
Ekologisk husdjursproduktion					

Årliga output (enligt outputindikatorerna)

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.15 Antal ha med stöd för ekologiskt jordbruk, åkergrödor	2 800	3 000	3 100	3 200	3 200
O.15 Antal ha med stöd för ekologiskt jordbruk, vall och gröngödslingsvall					
O.15 Antal ha med stöd för ekologiskt jordbruk, grönsaker, frukt och bär	30	35	38	40	45
Ekologisk husdjursproduktion, de	1 280	1 300	1 300	1 300	1 300
O.15 Antal ha med stöd för ekologiskt jordbruk, åkergrödor, total areal	2 830	3 035	3 138	3 240	3 245

(År 2020 = 3 200 hektar, trädgårdsväxter 25,5 hektar, 1 341 djurenheter)

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Ekologisk produktion; åkergrödor					
Ekologisk produktion; vall och grüngödslingsvall					
Ekologisk produktion; grönsaker, frukt och bär					
Ekologisk husdjursproduktion					
Totalt					

UTKAST

5.2. Ersättning för djurens välbefinnande

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (art. 65)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd (SO 9)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Upprätthålla en förebyggande djurhälsovård (SO 9)
- Främja djurens välbefinnande (SO9)
- Minska användningen av antibiotika i djuruppfödningen och förebygga spridningen av antibiotikaresistenta mikrober (SO 9)

Resultatindikatorer

- R.12 Mitigation and adaptation to climate change: Share of Utilized Agricultural Area (UAA) and/or livestock units (LU) under support to reduce ammonia and GHG emissions, maintaining/enhancing carbon storage, including commitments to improve climate change adaptation (with breakdown by mitigation and adaptation)
- R.22a Environmental performance in the livestock sector: Share of livestock units (LU) under supported commitments to improve environmental sustainability
- R.36 PR Limiting antimicrobial use: Share of livestock units (LU) concerned by supported actions to limit the use of antimicrobials (prevention/reduction)
- R.38 PR Improving animal welfare: Share of livestock units (LU) covered by supported actions to improve animal welfare

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

Stödmottagaren ska ingå ett åtagande för perioden 1.1.-31.12 och iaktta villkoren under hela perioden. I åtagandet ingår en obligatorisk del som innebär att stödmottagaren gör upp en välfärdsplan. Därutöver kan åtagandet kompletteras med frivilliga komplement.

Interventionen är riktad mot nötkreatur, får eller getter. Övriga djurslag så som svin och fjäderfä föds upp endast av några fåtal producenter. Ingen gård har svinuppfödning som sin huvudproduktionsinriktning medan fjäderfäproduktion bedrivs på tre gårdar.

Innehållet i åtagandet:

Både åtagandet som gäller nötkreatur och åtagandet som gäller får/getter förutsätter att stödmottagaren gör upp en välfärdsplan. Välfärdsplanen är en årlig plan för hantering och utveckling av verksamheten, som innehåller gårdsspecifika åtgärder för nötkreaturens och fårens/getternas välbefinnande, hälsovård och biosäkerhet. Stödmottagaren utarbetar planen årligen och utvecklar den med hänsyn till gårdens förhållanden och produktions sätt. I välfärdsplanen ska jordbrukaren beskriva förhållandena, beredskap för funktionsstörningar, genomförande av produktion och utfodring, plan för att förhindra smittor, förbättring

av välbefinnandet samt eventuella observationer och utvecklingsbehov. Stödmottagaren kan planera och utvärdera utvecklingsobjekt tillsammans med veterinärer, rådgivare och/eller andra experter.

Därutöver kan stödmottagaren till ett åtagande som gäller nötkreatur välja

- Sjuk- behandlings- och kalvningsboxar
- Främja förhållandena under vilka kalvar hålls
- Främja förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls

Till ett åtagande som gäller får eller getter kan stödmottagaren välja

- främjande av förhållande under vilka får och getter hålls

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

[eller lag och förordning som ersätter dessa]

Kriterierna i åtagandena om djurens välfärd överstiger kraven i basnivån; Varken djurskyddslagen eller förordningen förutsätter att djuruppfödaren gör upp en välfärdsplan.

Enligt djurskyddsförordningen (5 § 4 mom.) ska det för sjuka eller skadade djur finnas en avskild ändamålsenlig box eller annat utrymme där djur kan vårdas men inget krav finns varken på antal boxar i förhållande till antalet djur eller på ytstorlek. Lammningsboxarna får inte ha spalt eller gallergolv och de ska vara försedda med riklig ströbädd (11 § 7 §). En kalv som är under 150 kg ska i en gruppbox ha en yta om minst 1,5m² och ungdjur beroende av viktklass från 1,7 m² (150 - 220 kg) till 2,3 m² (> 400 kg). Minimikraven på golvyta för getter och får varierar enligt vikt och åldersklass:

Djurslag	Golvnya m ²	
Get	1,20	Angivna mått gäller golvnya exklusive foderhäckyta. Killingboxen ska ha en välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Ungget	0,50	
Killing	0,25	
Get med killingar	2,00	Boxen ska ha en välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Lamm under 15 kg	0,25	Boxen ska ha en välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Lamm 15 – 30 kg	0,50	
Lamm över 30 kg	0,75	
Får upp till 55 kg	1,00	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 0,8 m ²
Får över 55 kg	1,40	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,00 m ²
Dräktig tacka upp till 55 kg	1,30	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,1 m ²
Dräktig tacka över 55 kg	1,70	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,3 m ²

Över 6 månader gamla nötdjur får enligt de gällande djurskyddsbestämmelserna hållas uppbundna.

Krav gällande djurens välfärd finns inte i villkorligheten eller i något annat åtagande.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Interventionen omfattar inte djurens betesgång eller utevistelse efter som kostnaderna för att hålla djur på bete ersätts via åtaganden om skötsel av naturbete (punkt x.x). Ingen dubbelfinansiering får förekomma. Ett åtagande om

djurens betesgång eller utevistelse skulle inte heller kunna omfatta djur som föds upp enligt en certifierad ekologisk produktion.)

Villkor för stödberättigande

Ersättning för djurens välbefinnande kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d))

Stödmottagaren ska ingå ett ettårigt åtagande för perioden 1.1. – 31.12. Villkoren ska iakttas under hela perioden.

Ett åtagande som gäller nötkreatur ska omfatta mins [15] djurenheter och ett åtagande som gäller får eller getter minst [5] djurenheter under hela åtagandeperioden.

En stödmottagare som har ingått ett åtagande ska för åtagandeåret upprätta en välfärdsplan enligt separata anvisningar.

Valbara komplement:

- Särskilda villkor för sjuk- behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur

Villkoren ska iakttas i fråga om gårdens alla nötkreatur.

För varje grupp på 50 nötkreatur som inte har kalvat (kviga) måste det finnas åtminstone en fast box eller en separat box som kan monteras ihop av delar eller ett annat motsvarande utrymme för ett nötkreatur som insjuknat, behöver vård eller ska kalva. I en grupp- eller ensambox ska under 12 månader gamla nötkreatur ha ett utrymme på minst 6 m² per djur och över 12 månader gamla nötkreatur ska ha ett utrymme på minst 9 m² per djur.

Mjölkkor och dikor som har kalvat ska för varje påbörjad grupp på 20 kor ha minst en fast eller monterbar separat box eller annat motsvarande utrymme för ett insjuknat djur, för ett djur som behandlas eller ett djur som ska kalva. I en gruppbox eller i en ensambox ska ytan per djur vara minst 9 m². Mjölkkorna bör kunna mjölkas maskinellt.

Hålls djur i gruppboxar bör man ha beredskap att åtskilja djur i separata bås.

Liggområdet ska ha ett fast underlag, vara välströat och mjukt. För nötkreatur som är över 6 månader gamla godkänns även boxar med spaltgolv, om liggområdet har en konstruktion som gör golvet mjukare, såsom stoppning för spaltgolv eller skumgummibalkar.

- Särskilda villkor för främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls:

Villkoren ska iakttas i fråga om gårdens alla under 6 månader gamla nötkreatur.

Kalvarna ska ha ett välströat, fast och mjukt liggområde. I gruppboxarna ska varje kalv ha ett utrymme på 2,25 m². Går kalven med sin mor ska utrymmet vara minst 10 m². Denna yta kan inbegripa liggbås för mödrar och kalvgömmor för kalvar som är under en månad gamla.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Minst en månad gamla avvanda kalvar ska hållas i gruppboxar, om inte avskiljande från gruppen är befogat av veterinärmedicinska skäl eller på grund av aggressivt beteende hos djuren. En kalv som avskilts från gruppen ska kunna se andra nötkreatur.)

Om en kalv inte får råmjölk av modern, ska det finnas beredskap på gården att ge kalven djupfryst råmjölk eller råmjölkersättning. Den djupfrysta råmjölkens kvalitet ska mätas och skrivas in i välbefinnandeplanen eller på annan plats. Kalven bör under hela diperioden få mjölk eller mjölkdryck antingen genom att dia eller genom en napp.

- Särskilda villkor för främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls

Villkoren ska iaktas i fråga om gårdens alla nötkreatur av hankön som är mellan 6 och 18 månader gamla.

För varje djur ska det finnas en yta på åtminstone 3,5 m² i varma stallar och 5,5 m² i kalla stallar. Minst hälften av boxens yta ska vara liggområde.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Liggområdet ska ha ett fast underlag, vara välströat och mjukt, eller om det finns i boxar med spaltgolv ska konstruktioner användas för att göra golvet mjukare, såsom stoppning för spaltgolv eller skumgummibalkar.)

Nötkreatur av hankön får inte hållas uppbundna om inte någon tillfällig, grundad och godtagbar anledning förutsätter detta.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Över åtta månader gamla nötkreatur av olika kön får inte hållas i samma box. [Åldersgränsen för höglandsboskap är 10 månader.]

- Särskilda villkor för främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls

Villkoren gäller gårdens alla får eller getter.

Får och getter ska hållas i gruppboxar där det finns en välströad och mjuk liggplats med helt golv, där alla djur får plats att ligga ner samtidigt.

Om får eller getter av godtagbar anledning hålls ensamma, ska boxen vara minst 2 m² och till sin form sådan att fåret eller geten obehindrat kan vända sig om. Fåret eller geten ska kunna se andra får eller getter.

Baggar och bockar ska hållas i gruppboxar, utom om veterinärmedicinska skäl eller djurets aggressiva beteende kräver isolering. Om det finns en enda bagge eller bock på gården, ska ovannämnda kriterier för ensambox iaktas. I gruppboxar ska utrymmet per bagge eller bock vara minst 2 m².

Tackor och deras nyfödda lamm ska ha en lammingsbox där den golvyta som djuren har tillgång till är minst 2,2 m² och boxen ska kunna värmas upp och/eller vara värmeisolerad. Lamm ska ha lammkammare från det att de är två veckor gamla fram till avvänjningen. Lammkamrarna är avgränsade områden där alla lamm ryms samtidigt och får lämpligt foder. Kraven på lammingsboxar och lammkamrar gäller inte för tackor och lamm som går på bete.

I sjuk- och behandlingsboxar kan det finnas flera djur samtidigt, men det ska finnas beredskap att isolera ett djur. Sjuk- och behandlingsboxarna ska vara välströade och mjuka och ha helt golv, och det ska finnas möjlighet att värma djuret. I en sjuk- och behandlingsbox som används gemensamt av flera djur eller i ensambox ska det finnas minst 2 m² per får eller get som är minst 3 månader gammal.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp (Euro/djurenhet)	2023	2024	2025	2026	2027
Välfärdsplan - nötkreatur					
Välfärdsplan – får och getter					
Sjuk- behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur					
Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls					

Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls					
Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls					

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Antalet djur omvandlas till djurenheter med hjälp av följande koefficienter:

omräkningskoefficienter för djurenheter	
djurslag	koefficient
mjölkkor, dikor, tjurar och övriga nötkreatur över 2 år	1,00
nötkreatur (6 mån. - 2 år)	0,60
nötkreatur under 6 mån	0,40
får, getter (över 1 år)	0,20
lamm och killingar (över 3 mån.)	0,06

Årliga output (enligt outputindikatorerna)

O.16 Antal djurenheter som omfattas av stöd för djurs välbefinnande, hälsa eller ökade åtgärder för biosäkerhet	2023	2024	2025	2026	2027
Välfärdsplan - nötkreatur	3 790	4 420	4 420	4 420	4 420
Välfärdsplan – får och getter	930	1 100	1 100	1 100	1 100
Sjuk- behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur	3 160	3 790	3 790	3 790	3 790
Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	630	740	740	740	740
Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	630	740	740	740	740
Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls	930	1 100	1 100	1 100	1 100

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Välfärdsplan - nötkreatur						
Välfärdsplan – får och getter						
Sjuk- behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur						
Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls						
Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls						
Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls						
Totalt						

5.3. Kompensationsersättning

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar (art. 64.1(b)).

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

Stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukets motståndskraft i unionen för att förbättra livsmedelstryggheten (art. 6.1(a)).

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Trygga verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten i primärproduktionen av inhemska livsmedel (SO1)
- Bevara och vårda jordbrukslandskap (SO6)

Resultatindikatorer

R.7 Ökat stöd till jordbruksföretag till områden med särskilda behov

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Målsättningen är att trygga en fortsatt lantbruksproduktion trots de ogynnsamma produktionsförhållandena och förhindra att jordbruksmark överges från odling genom att betala ersättning till odlarna som bedriver sin verksamhet i dessa förhållanden.

För att främja livsmedelstryggheten riktas kompensationsersättningen till de odlingssystem vars syfte är att producera livsmedel.

Kompensationsersättning betalas för jordbrukarens jordbruksareal (= åker, permanent gräsmark och permanenta grödor). Andelen träda får uppgå till högst 25 procent av den areal som ersättning kan betalas för.

Kompensationsersättningens hektarvisa ersättning minskar när gårdsstorleken ökar (Tabell). Följande arealgränser används:

Tabell x. Minskning av kompensationsbidragets belopp enligt gårdsstorlek

Gårdens åkerareal	Den utbetalda kompensationsersättningens relativa belopp i förhållande till fullt stöd/ha
Upp till 100 hektar	100%
För den areal som överstiger 100 hektar upp till 150 hektar	90%
För den areal som överstiger 150 hektar	80%

Villkor för stödberättigande

Kompensationsersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d) som har i sin besittning minst tre (3) hektar jordbruksareal.

Stödmottagaren ska på hela sin jordbruksareal iaktta villkoren för kompensationsersättning samt kraven samt kraven på villkorlighet, villkoren för jordbruksareal och jordbruksverksamhet under det år för vilket ersättning beviljas.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

För att bedöma omfattningen av de särskilda naturliga begränsningarna och behovet av den hektarvisa kompensationen analyseras skillnaderna utgående från olika områdens naturbetingade nackdelar baserat på den gemensamma FADN-databasen. Den centrala indikatorn i denna analys är det hektarvisa bruttofördlingsvärdet (GVA/ha).

På grund av att det för Åland inte finns uppgifter att hämta från FADN-databasen används i analysen uppgifter för FADN-gårdar i Södra-Finland. Som jämförelseområden används Södra- och Mellan-Sveriges Slättbygds-län (jämförelseområde A), Danmark (jämförelseområde B), Schleswig-Holstein i Tyskland (jämförelseområde C) och Skottland i Storbritannien (jämförelseområde D).

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
Finansiering euro/ha (i genomsnitt) - Andra områden som påverkas av särskilda begränsningar					

Årliga output (enligt outputindikatorerna)

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.11 Antal hektar som får tillägg som område med naturliga begränsningar					
- Andra områden som påverkas av särskilda begränsningar	14 600	14 600	14 600	14 600	14 600

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt

5.4. Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen

Fond

Landsbygdsfonden

Typ av åtgärd som omfattar

Investeringar (art. 68)

Regional täckning

Åland

Därtill hörande särskilda mål

Särskilt mål 2: Att öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering.

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Stärkt konkurrenskraft genom införande av ny teknik och arbetsmetoder som anpassar produktionen till konsumenternas krav (SO2).
- Effektivare produktion och möjlighet till produktion av för Åland nya produkter (SO2)
- *Främja anpassningen till klimatförändringens konsekvenser (SO4)*
- Underlätta för nya odlare att etablera och utveckla sig (SO7)
- Ta del av de möjligheter som nyteknik och samarbeten ger (SO8)

Resultatindikatorer (bilaga I till CAP-förordningen)

R9 Andelen gårdar som får investeringsstöd för omstrukturering och modernisering, bland annat för att förbättra resurseffektiviteten.

Mål före slutet av 2027: 30 procent av gårdarna, sammanlagt 150 enskilda gårdar har fått stödet i fråga.

Stödmottagare

Stöd kan beviljas till fysiska personer eller offentligt rättsliga samfund (jordbruksföretagare) som bedriver jordbruksverksamhet.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen

I och med den strukturella utvecklingen försvinner föråldrad produktionsteknik. Ny produktionsteknik utvecklas och tas i bruk. Således behövs investeringar i jordbruksföretag som fortsätter och utvecklar sin verksamhet. Investeringar i åtgärder där man samtidigt ökar produktionskapaciteten och inför moderna tekniker och produktionssätt. Med hjälp av sådana åtgärder kan man effektivisera produktionen och svara mot konkurrenskraftsutmaningarna i branschen. I samband med investeringar kan man satsa på hållbarhet i byggandet och produktionen samt på miljöförbättrande åtgärder. Bevattning och markavvattning kan erhålla stöd om projekten är förenliga med uppnående av god vattenstatus såsom anges i artikel 4.1 i direktiv 2000/60/EG i enlighet med art. 68 p. 3).

De projekt som får stöd ska i första hand ha en förbättrande inverkan på produktionens effektivitet och därigenom verksamhetens konkurrenskraft och lönsamhet. Projekt som stöds kan vara

- nybyggnation av produktionsbyggnader

- utbyggnad av produktionsbyggnader
- totalrenovering av produktionsbyggnader
- investering i ny teknologi
- markavvattning och åtgärder som förbättrar vattenanvändning
- investering i produktionens kvalitet, till exempel produktionshygien eller arbetsmiljön

Förutsättningar för stödberättigande

- Stöd kan beviljas jordbruksföretagare som är minst 18 år.
- Om sökanden är ett samfund ska den stödberättigade personen ensam eller flera stödberättigade personer tillsammans ha bestämmanderätt i samfundet.
- Stödmottagaren eller den som svarar för företagsverksamheten ska i förhållande till företagsverksamhetens omfattning och krav ha tillräcklig yrkesskicklighet.
- Jordbruksföretag som omfattas av stödet ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet. Beskrivning av verksamheten, nödvändiga kalkyler och uppfyllande av lönsamhetsförutsättningarna uppvisas i affärsplanen.
- Som bilaga till ansökan ska finnas nödvändiga, enligt nationell lagstiftning gällande tillstånd, såsom bygglov, miljötillstånd och åtgärdstillstånd.
- Stöd kan inte beviljas till projekt som har inletts innan stödansökan har lämnats in och beslut tagits. Kostnader som har uppstått innan beslut är inte stödberättigade förutom nödvändiga planeringskostnader som gäller projektet i fråga inklusive affärsplanen.
- Stöd kan inte beviljas till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd.
- De projekt som finansieras utses genom ett urvalsförfarande.
- Utanför stödet kan man lämna investeringar som det inte är motiverat eller ändamålsenligt att stödja till exempel på grund av konkurrenssituationen eller överkapacitet.

Stödform och stödbelopp

Stöd som delvis finansieras av EU beviljas som direkt bidrag. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas statsborgen och/eller räntestödslån.

Maximinivån för direkt bidrag som beviljas till investeringar är 25–40 procent av stödberättigade kostnader.

Maximinivån för det direkta bidraget som beviljas sökande som vid tidpunkten för ansökan är högst 40 år och om det vid tidpunkten för ansökan har gått högst sju år sedan etableringen har startat kan höjas med 10 procentenheter.

Maximibeloppet för stöd för investeringar till jordbruket som beviljas enligt artikel 68 i förordningen xx [per gård/projekt] är högst 1 500 000 euro under tre beskattningsår.

Stöd beviljas inte om byggnadsinvesteringar under 5 000 euro och i andra investeringar under 3 000 euro.

Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Planerade enhetskostnader och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Beloppens berättigande:

maximal högsta nivå (%) eller maximalt belopp (%/euro)

Planerad årlig output

	2023	2024	2025	2026	2027

Preliminär totalfinansiering för åtgärden (=enhetskostnad*output)

	2023	2024	2025	2026	2027

UTKAST

5.5. Energiinvesteringar för gårdar

Fond

Landsbygdsfonden

Typ av åtgärd som omfattar

Investeringar (Art. 68)

Regional täckning

Åland

Därtill hörande särskilda mål,

Särskilt mål 4: Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt hållbar energi.

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Öka utnyttjandet av förnybara energiformer (SO4)
- Minska utsläppen av växthusgaser inom jordbruket (SO4)
- Stärkt konkurrenskraft genom införande av förnyelsebar energi (SO2) Delvis som en följd av konsumenternas krav och för att minska kostnaderna för energi.

Resultatindikatorer (bilaga I till CAP-förordningen)

R16a: Andelen gårdar som får stöd för investeringar, vars effekter gäller begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen och produktion av förnybar energi eller produktion av biomaterial.

Målet är att före slutet av 2027 är andelen gårdar som fått stöd 20 procent, sammanlagt 100 gårdar.

Stödmottagare

Stöd kan beviljas till fysiska personer eller offentligrättsliga samfund (jordbruksföretagare) som bedriver jordbruksverksamhet.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen

Stöd kan beviljas till investeringar som gäller energiproduktion, energieffektivisering eller energibesparing. I investeringar som gäller energiproduktion är förutsättningen för beviljande av stöd att energi produceras med en förnybar energikälla eller biomassa och att energi används i jordbrukets produktionsverksamhet.

Ett centralt mål är att främja jordbrukets övergång från användningen av fossila bränslen till användningen av förnybar energi och främja utnyttjandet av gödsel och annan biomassa som energi.

Förutsättningar för stödberättigande

- Stöd kan beviljas jordbruksföretagare som är minst 18 år.
- Om sökanden är ett samfund ska den stödberättigade personen ensam eller tillsammans med flera stödberättigade personer ha bestämmanderätt i samfundet.
- Stödmottagaren eller den som svarar för företagsverksamheten ska i förhållande till företagsverksamhetens omfattning och krav ha tillräcklig yrkesskicklighet.
- Företag som omfattas av stöd ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet.
- Som bilaga till ansökan ska finnas nödvändiga, enligt nationell lagstiftning gällande tillstånd, såsom bygglov, miljötillstånd och åtgärdstillstånd.

- Stöd kan inte beviljas till projekt som har inletts innan stödansökan har lämnats in och beslut tagits. Kostnader som har uppstått innan beslut är inte stödberättigade förutom nödvändiga planeringskostnader som gäller projektet i fråga inklusive affärsplanen
- Stöd kan inte beviljas till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd.
- De projekt som finansieras utses genom ett urvalsförfarande.

Stödform och stödbelopp

Stöd som delvis finansieras av EU beviljas som understöd. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas statsborgen.

Maximinivån för stöd som beviljas till investeringar är 30–50 procent av stödberättigade kostnader.

Maximibeloppet för stöd för investeringar till jordbruket som beviljas enligt artikel 68 i förordningen xx [per gård/projekt] är högst 1 500 000 euro under tre beskattningsår.

Stöd beviljas inte till energiinvesteringar under 3 000 euro.

Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Planerade enhetskostnader och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Beloppens berättigande:

maximal högsta nivå (40 %) eller maximalt belopp (1 500 000euro)

Planerad årlig output

	2023	2024	2025	2026	2027

Preliminär totalfinansiering för åtgärden (=enhetskostnad*output)

	2023	2024	2025	2026	2027

5.6. Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Investeringar, artikel 69 (d)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Främjande av sysselsättning, tillväxt, social integration och lokalutveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomi och hållbart skogsbruk (SO 8)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- höja produktiviteten i sektorn genom att öka förädlingsgraden, stärka förutsättningarna för intjäning, öka marknadsdeltagandet och marknadsanpassningen och överlag modernisera företagen (SO8)
- öka samarbetet såväl mellan olika produktionsinriktningar som med andra näringar och branscher (SO8)
- stärka den småskaliga förädlingen (SO8)
- förbättra konkurrenskraften hos livsmedelsförädlarna genom energieffektivitet (SO8)

Resultatindikatorer

- R.32 Utveckling av bioekonomin i landsbygdsområden: Antal bioekonomiföretag som utvecklats genom stödet.

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Interventionen riktar sig till livsmedelsföretag på Åland för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Stödet är avsett för företag, mikro, små och medelstora företag samt stora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG, verksamma inom livsmedelsförädling på Åland. Sökanden ska uppfylla villkoren enligt LL om rätt att utöva näring (1996:47).

Stödmottagarna kan i fråga om företagsformen vara fysiska personer (privata näringsidkare) och privaträttsliga juridiska personer (öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag och andelslag) som bedriver förädling och saluföring av jordbruks- och naturprodukter. Dessutom kan stöd beviljas i samband med primärproduktion av jord- och skogsbruk under förädling och saluföring av jordbruks- och naturprodukter som bedrivs under samma FO-nummer (flerbranschgårdar).

Stöd beviljas inte företag i ekonomiska svårigheter enligt den definition som följer av artikel 2 punkt 18 Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Med bearbetning avses varje process som en jordbruksprodukt undergår som till resultat ger en produkt som också är en jordbruksprodukt, med undantag för verksamheter på jordbruksföretaget som är nödvändiga för att förbereda en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen. Med saluföring av jordbruksprodukter menas att ställa fram eller visa upp en jordbruksprodukt i avsikt att sälja, erbjuda för försäljning, leverera eller på annat sätt föra ut på marknaden, med undantag för primärproducentens försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare samt varje förberedande av produkten för sådan försäljning. Primärproducentens försäljning till slutkonsumenter ska betraktas som saluföring om den sker i separata lokaler som är särskilt avsedda för detta syfte. Med jordbruksprodukter avses produkter som

förtecknas i bilaga I till fördraget, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som förtecknas i bilaga I till förordning (EU) nr 1379/2013.

Huvudsyftet är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt hög sysselsättning och lönsamhet i landskapets förädlingsindustri för jordbruksprodukter. En lönsam lokal förädlingsindustri skapar förutsättningar också för det lokala jordbruket att bibehålla eller förbättra lönsamheten och därmed bidra till att upprätthålla en levande landsbygd och ett öppet landskap. Därtill är målet att öka företagets effektivitet, att öka förädlingsgraden i företagen och att miljöanpassa företagets produktion.

Investeringar främjar företagets tillväxt och konkurrenskraft och uppmuntrar företagarnas välbefinnande och stärker landsbygdsområdenas socioekonomiska struktur, livskraft och välbefinnande. Investeringar kan också göras i företag som riktar sina produkter på den internationella marknaden.

Stöd kan beviljas för nyinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar. Stöd beviljas i samband med en expansion av produktionen, investeringar i modern teknologi, nya produkter eller investeringar med syfte att förbättra företagets resurseffektivitet (energi- och miljöeffektivitet). Exempel på direkta materiella investeringar är byggnader, produktionsanläggningar och olika anläggningslösningar, inklusive renovering och teknik som produktionsmaskiner, utrustning och datorer.

Immateriella investeringar omfattar till exempel upphovsrätt, patent, varumärken, licenser, varumärken, tillstånd, företagsvarumärke och immateriella rättigheter samt ett brett spektrum av rättigheter och skyldigheter relaterade till företag. Begreppet investeringar omfattar även genomförbarhetsstudier om investeringar och andra utvecklingsåtgärder som gör det möjligt för företag att utveckla innovativa metoder och tekniker eller nya och förbättrade produkter och tjänster.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

Villkor för stödberättigande

Förutsättningar för stödberättigande för investeringar i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter:

- Den som söker stöd har senast innan stödet utbetalas ett FO-nummer enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001).
- Stödmottagaren är inte ett företag i svårigheter.
- Den affärsplan som gäller den planerade affärsverksamheten är genomförbar.
- Man uppskattar att den företagsverksamhet som är föremål för stöd har förutsättningar att utvecklas till en lönsam och målmedveten affärsverksamhet.
- Den som söker stöd har ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra investeringen.
- Investeringen kan genomföras på ett övergripande hållbart sätt.
- Kostnaderna för investeringen är rimliga i förhållande till den omsättning som man vill uppnå och företagsverksamhetens omfattning.
- Den planerade investeringen uppfyller förutsättningarna för de regler för statligt stöd som tillämpas på den.
- Inkomster från förädling och saluföring kan separeras från inkomsterna för företagsverksamhet inom jordbruk.
- På de investeringar som stöds tillämpas gällande lagstiftning och behövliga tillståndskrav.

Stöd beviljas inte till ersättningsinvesteringar. Inköp av begagnad utrustning är en stödberättigande utgift under förutsättning att säljaren kan intyga att utrustningen inte inköpts med hjälp av offentligt bidrag någon gång under de senaste fem åren. Kostnaden för begagnad utrustning måste vara lägre än kostnaden för liknande ny utrustning.

Den högsta kostnad som skall godtas i genomförbarhetsstudier får inte överstiga 30 000 euro,

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Stödet beviljas som understöd.

Som investeringsstöd kan mikroföretag och SMF beviljas stöd för högst x % av stödberättigade kostnader.

Som investeringsstöd kan stora företag beviljas stöd för högst x % av stödberättigade kostnader.

För investeringens genomförandestudie kan stöd för högst 50 % av stödberättigade kostnader beviljas.

Stödet beviljas i form av bidrag och beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen. Investeringar får inte påbörjas innan ansökan är anhängiggjord hos landskapsregeringen. Stödet betas ut mot redovisade kostnader.

Regler om statligt stöd

I fråga om vidare förädlade livsmedel samt råvaror som kommer från andra sektorer än jordbruket tillämpas på stödet regler för statligt stöd. I fråga om förädling av jordbruksprodukter omfattas stödet av tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). (Under EU-finansieringsperioden 2014–2020 har kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 (gruppundantagsförordningen om jordbruks- och skogsbrukssektorn och landsbygdsområden) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (allmän gruppundantagsförordning) samt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 (stöd av mindre betydelse/de minimis) tillämpats på motsvarande stöd.)

Jordbruksprodukter (artikel 42 i EUF-fördraget)

Livsmedelsprodukter (gruppundantagsförordningen om jordbruks- och skogsbrukssektorn och landsbygdsområden, allmän gruppundantagsförordning, stöd av mindre betydelse/de minimis)

Genomförbarhetsstudie (stöd av mindre betydelse/de minimis)

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och/eller planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp Och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
euro/investering	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.18: Number of supported on-farm productive investments	1	1	1	1	1
O.21 Number of off-farm productive investments	4	4	4	4	4

Den totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output (euro)	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000

5.7. Icke produktiva investeringar

5.7.1. Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Investeringar (art. 68)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi (SO4).
- Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft (SO5)
- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- främja anpassningen till klimatförändringens konsekvenser (SO4)
- främja vattenskyddet (SO5)
- förbättra näringsbalanserna och förebygga urlakningen av näringsämnen (SO5)
- minska åkermarkens erosion (SO5)
- upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.16a Investments related to climate: Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to climate change mitigation and adaptation, and to renewable energy or biomaterials production
- R.23 Investments related to natural resources: Share of farms benefitting from CAP productive and non-productive investment support related to care for the natural resources
- R.27a Investments related to biodiversity: Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to biodiversity

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Målsättningen är att främja vattenskyddet i syfte att minska näringsläckaget från jordbruket, att främja jordbruksnaturens mångfald och jordbrukets anpassning till klimatförändringen. På samma gång främjas även vilt-, fiskeri- och kräffhushållningen och vården av landsbygdslandskapet.

Interventionens insatser är i första hand riktade till sådana områden som jordbruket belastar kraftigt och där åtgärdsplaner har upprättats utgående från utredningar och karteringen som visar behovet av åtgärderna.

Ersättning kan beviljas för anläggning av vattenskyddsvåtmarker, kedjor av små våtmarker, översvämningssområden, översvämningsskålar av våtmarkstyp och vattenfårar på deras naturliga platser i enlighet med principen för naturenlig vattenbyggnad samt tvåstegsdiken. Med våtmark avses ett område som är varaktigt eller delvis täckt av vatten, kvarhåller fasta partiklar och näringsämnen, utgör livsmiljöer för levande organismer eller bidrar till en större variation i odlingslandskapet.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Den areal som investeringen omfattar är inte längre jordbruksmark efter att investeringen har färdigställts.

Våtmarker och översvämningsområden ska främst anläggas genom uppdämning på naturligt lämpliga platser på åkrar, åkerkanter, skogsmarker eller impediment. Om en åker innehåller mycket fosfor ska dess yttjord avlägsnas åtminstone på de områden som varaktigt ska vara täckta av vatten.

Lämpliga objekt är bland annat naturliga sänkor och dälder, översvämningsängar eller översvämningsåkrar som lätt översvämmas, invallade torrläggingsområden och objekt där våtmarken är kopplad till återställande av naturtillståndet för vattenfårar. När det gäller våtmarker som främjar vattenskyddet ska det vara möjligt att avlägsna slam från vattenområden där fasta partiklar sedimenteras. En våtmarksinvestering kan också kombineras med utfällning med olika kemiska ämnen. Vid spridning av slam som avlägsnats från en våtmark ska man vid beslut om spridningsmängd och spridningsplats beakta slammets stora fosforbindningsförmåga.

I projekt som gäller naturenlig vattenbyggnad och som förbättrar vattenfårors naturtillstånd kan man återskapa översvämningsområden, anlägga små våtmarker och översvämningsplataer samt bygga bottentrösklar eller rördammar som minskar vattenföringen. Dessutom kan bäckar göras slingrigare och vattenfårornas duglighet som livsmiljö för fåglar, fiskar och kräftor förbättras. Våtmarkers stränder och vattenfårors kanter kan skyddas mot erosion och ras genom grässådd, stenbeläggning eller planteringar.

Våtmarker och vattenfårar kan också användas som lagringsplats för översvämnings- och bevattningsvatten. Våtmarker kan också fungera som en fisk- eller kräftodlingsplats där naturfoder används och som rekreationsplats.

Åtgärder som gäller våtmarker och vattenfårar får inte leda till att odlade åkrar drabbas av torka eller blir vattendränkta och inte heller till olägenheter för annan markanvändning.)

Genom åtgärden finansieras inte bassänger avsedda endast för lagring av bevattningsvatten eller investeringar som syftar till att skapa en sjö eller damm.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

Interventionen är en icke produktiv investering som inte har krav för basnivå.

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d)).

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Våtmarkerna och översvämningsområdena ska i regel anläggas på platser där över [10] procent av våtmarkens eller översvämningsområdets ovanförliggande avrinningsområde utgörs av åker. Våtmarkens areal ska i regel utgöra minst 0,5 procent av det ovanförliggande avrinningsområdets areal.

(Tilläggsinformation för remissutlåtanden: Till våtmarkens totala areal räknas förutom vatten- och översvämningsområden även vallar och de kantområden som behövs med tanke på skötseln av våtmarken.

Undantag från villkoren som gäller avrinningsområdet och arealen kan göras om objektet utsätts för en lokal kraftig belastning på grund av jordbruk, om objektet ingår i en översiktsplan för skydds-zoner, naturens mångfald eller våtmarker, om landskapsregeringen bedömer att objektet effektivt främjar vattenskyddet, begränsningen av klimatförändringen eller mångfalden eller om syftet är att återställa en vattenfåras naturtillstånd.)

Åtgärderna ska planeras och inriktas så att jordbruksområdenas miljö gynnas på ett så ändamålsenligt, långvarigt och kostnadseffektivt sätt som möjligt och så att problemen med översvämning eller torra i odlingsområdena minskar.

Den som genomför projektet måste ha de tillstånd som behövs och stödmottagaren ska föra bok över åtgärder som genomförs under projektet.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp (euro/hektar)	2023	2024	2025	2026	2027
Euro/investering					

Årliga output (enligt outputindikatorerna)

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.18a Number of supported on-farm non-productive investment operations or units					

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
Planerad output (euro)					

5.7.2. Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av Intervention

Investeringar (art. 68)

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

- Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap (SO6)

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- upprätthålla och främja den biologiska mångfalden och till denna relaterade ekosystemtjänster (SO6)

Resultatindikatorer

- R.23 Investments related to natural resources: Share of farms benefitting from CAP productive and non-productive investment support related to care for the natural resources
- R.27a Investments related to biodiversity: Share of farms benefitting from CAP investment support contributing to biodiversity

Krav som säkerställer att interventionen bidrar till uppfyllandet av det/de särskilda målen

Målsättningen är att bibehålla en tillräckligt stor areal med olika vårdbiotoper och värdefulla habitat i jordbrukslandskapet i syfte att bevara den biologiska mångfalden och kulturlandskapet. Samtidigt förstärks även de ekosystemtjänster som jordbruket producerar.

Interventionens insatser är i första hand riktade till sådana områden som inventerats och karterats och för vilka åtgärdsplaner har upprättats.

Ersättning kan beviljas för restaurering av lövängar samt för återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet. Projektet kan omfatta arbeten så som trädfällning, röjning och hamling av träd samt bortforsling av hygges- och röjningsrester. Projektet kan också omfatta kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten så att betesdjuren kan styras till de områden som mest gynnas av betning.

Beskrivning av relevanta basnivåkrav (GAEC, SMR och övrigt)

Interventionen är en icke produktiv investering som inte har krav för basnivå.

Villkor för stödberättigande

Ersättning kan beviljas till aktiva jordbrukare (artikel 4.1 d)).

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Återskapandet och nyskapandet ska med beaktande av områdets karaktär och förutsättningar göras etappvis enligt en åtgärdsplan som gjorts upp av en sakkunnig och som godkänts av landskapsregeringen. I planen ska finnas en specificering av de olika arbetsmomenten och en beskrivning av dem en tidsplan för genomförande av de olika arbetsmomenten och kostnadsförslag för projektet jämte kostnadsspecificering och finansieringsplan.

Området får inte gödulas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel.

Markbearbetning/-beredning får ske endast om det är nödvändigt för att skapa förökningsplatser för de växter som ska gynnas i projektet.

För nydragning av stängsel krävs att området är karterat och en betesplan har upprättats. Bidrag beviljas endast för permanenta stängsel.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Investeringsens maximala ersättningsnivå är 3000 euro per hektar. För nydragning av stängsel kan ersättningen dock vara högst 500 euro per hektar. Ersättning betalas på grundval av faktiska kostnader till den maximala ersättningsnivån.

Den genomsnittliga ersättningsnivån gällande återskapande/nyskapande av vårdbiotoper har beräknats till [6 000 euro/investering] och beträffande nydragning av stängsel till 5 000 euro/investering.

Planerat genomsnittligt enhetsstödbelopp och planerad finansiering

Planerat Genomsnittligt Enhetsstödbelopp (euro/hektar)	2023	2024	2025	2026	2027
Återskapande/nyskapande av vårdbiotoper					
Nydragning av stängsel					

Årliga output (enligt outputindikatorerna)

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
O.18a Number of supported on-farm non-productive investment operations or units					
- Återskapande/nyskapande av vårdbiotoper					
- Nydragning av stängsel					

Den preliminära totala tilldelningen av medel för interventionen (enhetsstödbelopp*output)

Planerad output (euro)	2023	2024	2025	2026	2027
- Återskapande/nyskapande av vårdbiotoper					
- Nydragning av stängsel					

5.8. Startstöd till unga jordbrukare

Fond

Landsbygdsfonden

Typ av åtgärd, som omfattar

Etablering av unga jordbrukare och jordbruksföretag (art. 69)

Regional täckning

Åland

Därtill hörande särskilda mål,

Särskilt mål 7: Att locka unga jordbrukare och underlätta affärsutvecklingen.

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Underlätta för nya odlare att etablera och utveckla sig och sin produktion (SO7)

Resultatindikatorer (bilaga I till CAP-förordningen)

R30: Antalet unga jordbrukare som fått stöd.

Mål: 30 etableringar av jordbruksföretag som fått stöd före utgången av år 2027.

Stödmottagare

En fysisk person eller ett privaträttsligt samfund som inleder jordbruksproduktion.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen

Målet är att sektorn får nya unga företagare som har förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet och en förmåga och möjligheter att utveckla gården.

Förutsättningar för stödberättigande

- Stödmottagaren ska uppfylla förutsättningarna enligt definitionen för ung jordbrukare vad gäller ålder, bestämmanderätt och yrkeskunskap samt att det ska vara första gången man som huvudansvarig börja bedriva jordbruk.
- Företag som omfattas av stöd ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet. Beskrivning av verksamheten, utvecklingsåtgärder, nödvändiga kalkyler och uppfyllande av lönsamhetsförutsättningarna visas i affärsplanen.
- De projekt som stöds utses genom ett urvalsförfarande.
- Då lönsamhetsförutsättningarna uppfylls kan en gård beviljas fler än ett etableringsstöd, om jordbruk bedrivs som en jordbrukssammanslutning eller om sökanden är ett privaträttsligt samfund som har flera delägare som uppfyller förutsättningarna för stöd.

Stödform och stödbelopp

Stöd som delvis finansieras av EU beviljas som understöd. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas [statsborgen och/eller räntestöd i räntestödslån samt] stöd som beviljas i form av befrielse från överlåtelseskatt.

Maximibeloppet för understödet är 40 000 euro. Understödet betalas i så kallat flat rate-format i två – tre omgångar. Maximibeloppet för stödet (totalt räntestöd bidrag och befrielse från överlåtelseskatt) är högst 70 000 euro.

Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Planerade enhetskostnader och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
€	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000

Beloppens berättigande:

maximal högsta nivå (%) eller maximalt belopp (%/euro)

Planerad årlig output

	2023	2024	2025	2026	2027
	6	6	6	6	6

Preliminär totalfinansiering för åtgärden (=enhetskostnad*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000

5.9. Samarbetsåtgärder

5.9.1. Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar

Fond

Landsbygdsfonden

Typ av åtgärd som omfattar

Samarbete (Art. 71e)

Regional täckning

Stödberättigade är landsbygdsområden på Åland.

Därtill hörande särskilda mål

Interventionen omfattar följande särskilda mål i CAP-planen:

b) att öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, samt ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering;

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Stärkt konkurrenskraft genom införande av ny teknik och arbetsmetoder som anpassar produktionen till konsumenternas krav. Effektivare produktion och möjlighet till produktion av för Åland nya produkter (SO2)
- Livsmedelsbranschen behöver satsa på samarbete inom forskning, marknadsföring och produktutveckling. En högre förädlingsgrad är det enda sättet att öka värdet av livsmedelsexporten.
- Ta del av de möjligheter som nyteknik och samarbeten ger (SO8)

Resultatindikator

R.32 Utveckling av landsbygdsekonomin: antalet landsbygdsföretag som utvecklats, inklusive bioekonomiföretag

Stödmottagare

Stödmottagaren kan vara ett offentligrättsligt eller privaträttsligt samfund, såsom ett litet eller medelstort företag eller en forskningsenhet, utvecklingsorganisation, stiftelse, läroanstalt, kommun eller förening. I en grupp av jordbrukare kan en stödmottagare också vara ett jordbruksföretag som har ett FO-nummer.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen / beskrivning av åtgärderna

CAP-strategiförordningens mångsidiga mål, där man strävar efter att modernisera branschen genom att främja och sprida kunskap, innovation och digitalisering inom jordbruket och landsbygdsområdena samt främja användningen av dem.

Syftet med åtgärden är att utveckla gårdarnas konkurrenskraft och moderniseringen av gårdar. Projekten främjar forskning, produktutveckling, beredning och införande av innovationer, kvalitet, logistik, vattenhushållningen och kostnadseffektivitet som kopplas till praxis samt effektiviserar produktionsprocesser och marknadens funktion samt uppnåendet av digitala lösningar och införandet av verksamhetsmodeller bland annat genom att öka expertisen samt internationellt och sektorsövergripande samarbete.

Stöd kan beviljas till utvecklingen av nya produkter, markavvattning, vattenanvändningen, tjänster, praxis, metoder och tekniker i jordbruket. Genom projekten kan man dessutom genomföra utredningar eller testning av ny verksamhet eller en ny produkt i en verklig driftsmiljö.

Exempel på samarbetsprojekt:

Horisontellt och vertikalt samarbete mellan aktörer i leveranskedjan

Utveckling av nya produkter, praxis, metoder och tekniker för att förnya jordbruket, vattenhushållningen, livsmedelsbranschen och skogsbruket samt för att utveckla marknadsföring och partnerskap. I projektet kan till exempel ingå planer och utredningar som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som säkerställer funktionen.

Främjande av digitalisering: *Kompetens, innovationer och smart utnyttjande av information utgör också grunden för smart jordbruk. Digitalisering, utnyttjande av data, ny teknologi och lösningar för artificiell intelligens är centrala verktyg för förändring. Smart jordbruk är resursklokt, lönsamt, utvecklas kontinuerligt enligt ny information, är ständigt ajour med marknaden och olika konsumenters behov.*

Leveranskedjornas funktion: *Ett angreppssätt som inbegriper partnerskap har visat sig vara ett effektivt verktyg för utveckling av landsbygden. Resultaten av sådana projekt om närproducerad mat bidrar till att stärka jordbruksproduktionens centrala element på hållbara sätt. Genom att samarbeta kan affärsföretag, som deltar i projekt om närproducerad mat, hitta nya sätt att öka sin försäljning och väcka nya slags kunders intresse. Kontakter mellan lokala jordbruks-, turist- och livsmedelsproduktionsbranscher kan stärkas och logistiken förbättras till gagn för miljön.*

Planer, utredningar samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt ett eventuellt demonstrationsprojekt.

Samarbets- och innovationsprojektens mål är att stödja spridningen av kunskap och skapandet av innovationer på landsbygden för att främja alla dess näringars affärsverksamhet och konkurrenskraft samt företagarnas välbefinnande. Åtgärden är central vid främjandet av innovativ utveckling och digitalisering. Genom samarbetsprojekten för ekologisk produktion vill man också uppnå effekter på Östersjöns tillstånd, mångfalden i miljön samt anpassning till och begränsning av klimatförändringen, med särskilt beaktande av Ålands avrinningsområde.

Förutsättningar för stödberättigande

Samarbetsgrupper kan inrättas och projekt kan genomföras på lokal nivå (från en ekonomisk region till projekt som ungefär motsvarar ett landskap), mellan områden, i programområdets omfattning eller som internationella projekt inom EU.

Samarbetsformer:

Gemensamma projekt för två eller flera parter: Utvecklingsprojekt genomförs som gemensamma projekt för två eller flera parter, som inte gynnar bara ett företag eller sker som en underleverantörsmodell, utan är ett

genuint samarbete. Genom projekt för främjande av samarbete strävar man efter praktiska förnyelser och lösningar, nya produkter och metoder samt teknologisk förnyelse i samarbete med producenter, skogsägare och företag samt samfund.

Projekt för företagsgrupper: Till en företagsgrupp som består av högst 50 företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. Inom utvecklingsprojektet utvecklar företagen i gruppen sin verksamhet både genom gemensamma utvecklingsåtgärder och enskilt. Målet kan vara exempelvis att utveckla samarbetet i produktionen, utveckla samarbetet kring marknadsföring och försäljning eller planera en produktfamilj. I ett projekt för en grupp företag kan samarbetet byggas upp så att slutresultatet till exempel kan bli att man grundar ett andelslag som betjänar företagen. Stödmottagaren, det vill säga den som administrerar projektet, kan vara en utvecklingsorganisation: en rådgivningsorganisation, ett utvecklingsbolag eller något annat motsvarande offentlig- eller privaträttsligt samfund.

Projekt för grupper av jordbrukare: en utvecklingsgrupp för jordbrukare kan bestå av 50 jordbrukare. Inom utvecklingsprojektet utvecklar företagen i gruppen sin verksamhet både genom gemensamma utvecklingsåtgärder och enskilt. Målet kan exempelvis vara att utveckla samarbetet i arbetet och produktionen. Betydelsen av samarbete är viktig då man granskar såväl odlarnas möjligheter att delta och påverka som ändamålsenliga sätt att genomföra miljövårdsåtgärder. Samarbete mellan jordbrukare är ekonomisk och socialt viktigt. Jordbrukarna kan dra nytta av samarbetet genom kostnadsinbesparingar, och det främjar också spridning av innovationer och de olika parternas lärande. Genom samarbetet skapar man också en atmosfär av förtroende och ömsesidighet, som ökar gemenskapen.

Stödmottagaren, det vill säga den som administrerar ett projekt, kan vara någon av de jordbrukare som hör till gruppen eller en utvecklingsorganisation i form av en rådgivningsorganisation, ett utvecklingsbolag eller någon annan offentlig- eller privaträttslig sammanslutning eller aktör.

Projektets längd

Projekten kan vara i högst 5 år, med undantag för gemensamma miljö- och klimatåtgärder i motiverade.

I åtgärden stöds inte:

Stöd beviljas inte för kostnader för företagets normala verksamhet eller för projekt för främjande av tillväxt i ett företag eller en befintlig värdekedja eller forskningsprojekt som görs som underleverantörsprojekt, om deras resultat inte sprids.

Stöd beviljas inte för normal produktutveckling inom medelstora eller större företag, men även stora företag kan delta i genomförandet av ett samarbetsprojekt då de bidrar med kunskap till projektet som en del av en värdekedja. ~~I åtgärden stöds inte projekt för främjande av tillväxt i ett företag eller en befintlig värdekedja eller forskningsprojekt som görs som underleverantörsprojekt, om deras resultat inte sprids.~~ Kostnader för kommersiell produktion eller användning av en ny utvecklad prototyp eller produkt samt kostnader för stödmottagarnas normala verksamhet omfattas inte heller av stödet. Stöd beviljas inte för utveckling eller marknadsföring av redan kommersialiserade produkter.

I åtgärden stöds inte produktion av lagstadgade tjänster som hör till kommunernas eller statens ansvar, men i projekten kan man planera nya verksamhetsmodeller för att förbättra tjänsternas tillgänglighet.

Stöd beviljas inte för samarbete där endast forskningsinstitutioner deltar.

Stödbelopp

De godtagbara kostnader som stödet baserar sig på får vara högst 200 000 euro av investeringens totala kostnader. För kostnader över detta beviljas inte stöd.

Till en företagsgrupp som består av högst femtio företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. Stöd inklusive annan offentlig finansiering kan beviljas för högst 75 procent av de godkända kostnaderna.

Stödform och stödnivå

Stödet beviljas som understöd.

Fastställandet av stödnivåerna förutsätter en samordning av den maximala stödnivå [100 %] som fastställts för investeringarna i CAP:s förordning om strategiska planer och de maximala stödnivåer enligt reglerna om statligt stöd som tillämpas på åtgärden i fråga och av stödets eventuella maximala belopp.

Regler om statligt stöd

Om stödet blir statsstöd tillämpas statsstödsreglerna på stödet

Förteckning:

(i fall som inte omfattas av artikel tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-avtalet)).

Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Resultatindikatorer

O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)

Samarbetsåtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringar

Planerade enhetskostnader och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Resultatindikatorer (Art. 99 (da) och BILAGA I)

Beloppens berättigande

maximal högsta nivå (%) eller maximalt belopp (%/euro)

Planerad årlig output

	2023	2024	2025	2026	2027
O.28 Number of other cooperation operations supported under EAFRD (excluding EIP reported under O.1)					

Preliminär totalfinansiering för åtgärden (=enhetskostnad*output)

	2023	2024	2025	2026	2027

UTKAST

5.10. Utbildning

Fond

Landsbygdsfonden

Typ av åtgärd som omfattar

Kunskapsutbyte och information artikel 72

Regional täckning

Åland

Därtill hörande särskilda mål

Interventionen är övergripande och täcker alla särskilda mål i CAP-planen. Utbildning anknyter till följande särskilda mål:

- a) Att främja en smart, hållbar och mångsidig jordbrukssektor, genom vilken livsmedelssäkerheten tryggas.
- b) att öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, samt ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering;
- d) att främja begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt hållbar energi;
- e) att främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft;
- f) att bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap;
- h) att främja sysselsättning, tillväxt, jämställdhet mellan könen, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk;
- i) att se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurens välfärd.

CAP-strategiförordningens mångsidiga mål, där man strävar efter att modernisera genom att främja och sprida kunskap, innovation och digitalisering inom jordbruket och landsbygdsområdena samt främja användningen av dem.

Resultatindikatorer

R.1 Enhancing performance through knowledge and innovation: Antalet personer som drar nytta av stöd som gäller rådgivning, utbildning eller informationsutbyte eller andra samarbetsgrupper / åtgärder

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

- Stärkt konkurrenskraft genom införande av ny teknik och arbetsmetoder som anpassar produktionen till konsumenternas krav. Effektivare produktion och möjlighet till produktion av för Åland nya produkter (SO2)
- Anpassa produktionen till det förändrade klimatet (SO4)
- Underlätta för nya odlare att etablera och utveckla sig (SO7)
- Ta del av de möjligheter som nyteknik och samarbeten ger (SO8)
- Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra och näringsrika livsmedel som producerats på ett hållbart sätt, matsvinn samt djurens välbefinnande (SO9)

Stödmottagare

Stödmottagare kan vara alla offentlig rättsliga och privaträttsliga samfund.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen / Beskrivning av åtgärd

I åtgärden genomförs projekt som förbättrar kunskaper med anknytning till ett eller flera särskilda mål i CAP-planen. Stöd kan beviljas för att öka kunskaper hos företag och gemenskaper inom jordbruk och skogsbruk och i landsbygdsområden samt för att öka kunskapen om natur-, miljö- och klimatskydd, inbegripet miljöutbildning.

Kompetens: Målet är att förbättra kompetensen som behövs för att driva företag på landsbygden och att förbättra entreprenörskapen samt öka kunskap gällande miljön, produktionen och verksamheten samt bromsning av klimatförändringen och anpassning till den. Genom att förmedla de senaste forskningsrönen gör man det möjligt att ta i bruk innovationer och förbättrar energieffektiviteten. I åtgärden genomförs projekt med vilka man på olika sätt genom att ställa vetenskaplig information, innovationer och annan kompetens till jordbrukares, skogsägares, livsmedelsaktörers och andra landsbygdsföretagares och -sammanslutningars förfogande.

Åtgärden omfattar alla relevanta åtgärder som främjar utbildningens tillgänglighet som främjar uppnåendet av ett eller flera särskilda mål (6 artikel i CAP-planförordningen).

Genom att öka kompetensen förbättrar man landsbygdsföretagarnas- och sammanslutningarnas och jordbrukarnas kunskap och kompetens i klimat- och miljöfrågor, användningen av digitalisering samt ökar produktionen och användningen av förnybar energi samt kompetensen gällande energisparande. Målet är att öka kompetens gällande hållbar produktion och verksamhet, EU:s kvalitetssystem, vattenvård, biologisk mångfald, genetisk mångfald och bromsning av klimatförändringen och anpassning till den. Genom att förmedla de senaste forskningsrönen gör man det möjligt att ta i bruk innovationer och förbättrar energieffektiviteten. Genom åtgärden ökar man företagarnas och landsbygdens sammanslutningars kompetens och samarbete i att utveckla nya lösningar och verksamhetsmodeller (t.ex. producentorganisationer).

Förutsättningar för stödberättigande

Förutsättningar för stödberättigande definieras i den nationella lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

Kompetensen kan utvecklas genom projekt där man genomför bland annat webbutbildningar, workshoppar, kamratinläring, coaching, presentationer samt gårds- och företagsbesök.

Om ökningen av kompetens riktas till en begränsad grupp (företagsgrupp) bestående av andra än primärproduktionsföretag, kan stödet beviljas som stöd av mindre betydelse (de-minimis). Stöd inklusive annan offentlig finansiering kan beviljas för högst 75 procent av de godkända kostnaderna.

Med åtgärden stöds inte utbildning som leder till yrke eller examen, allmänbildande utbildning eller utbildning som genomförs med andra fonders åtgärder.

Med åtgärden stöds inte informationsförmedling och informering som hör till myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Förutsättning för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt är att den sökande har tillräckliga ekonomiska och operativa förutsättningar för att genomföra projektet. Stödmottagaren eller, om andra aktörer än stödmottagaren deltar i genomförandet av utbildningsprojektet, den som genomför projektet har tillräcklig yrkesskicklighet med tanke på utbildningsprojektets kvalitet och omfattning.

Stödbelopp

Det stödbelopp som ansöks för investeringarna ska enligt ansökan vara minst 500 euro, om stödet söks hos närings-, trafik- och miljöcentralen.

I projekten kan man använda förenklade kostnadsförfaranden eller kostnaderna kan ersättas enligt de verkliga kostnaderna.

De godtagbara kostnader som stödet baserar sig på får vara högst 100 000 euro av investeringens totala kostnader. För kostnader över detta beviljas inte stöd.

Stödform och stödnivå

Stödet beviljas som understöd.

Fastställandet av stödnivåerna förutsätter en samordning av den maximala stödnivå [100 %] som fastställts för investeringarna i CAP:s förordning om strategiska planer och de maximala stödnivåer enligt reglerna om statligt stöd som tillämpas på åtgärden i fråga och av stödets eventuella maximala belopp.

Regler om statligt stöd

Om stödet blir statsstöd tillämpas statsstödsreglerna på stödet.

Förteckning:

(i fall som inte omfattas av artikel tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-avtalet)).

Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Outputindikatorer

O.29: Number of training and advice operations or units supported by EAFRD

Planerade enhetskostnader och/eller finansiering	2023	2024	2025	2026	2027
€					

Resultatindikatorer (artikel 99 (da) och BILAGA I)

R.1 Enhancing performance through knowledge and innovation: Number of persons benefitting from support for advice, training, knowledge exchange, or participating in EIP operational groups or other cooperation groups/actions.

R.24 Environmental/climate performance through knowledge: Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange supported by the CAP related to environmental-climate performance

Beloppens berättigande maximal högsta nivå (%) eller maximalt belopp (%/euro)

Planerad årlig output

	2023	2024	2025	2026	2027
O.29 Number of training and advice actions carried out for farmers and non-farmers (excluding actions reported under O.2)	22				110

Preliminär totalfinansiering för åtgärden (=enhetskostnad*output)

	2023	2024	2025	2026	2027
€					

5.11. Rådgivningstjänster

Fond

Landsbygdsfonden

Åtgärdstyp

Kunskapsutbyte och information

Regional täckning

Åland

Särskilda mål som åtgärden är kopplad till

Rådgivningstjänsten är en övergripande åtgärd inom CAP-planen med koppling till alla särskilda mål.

Behovet/behoven som tas upp genom interventionen

Resultatindikatorer

- **R.1PR Enhancing performance through knowledge and innovation:** Number of persons benefitting from support for advice, training, knowledge exchange, or participating in EIP operational groups or other cooperation groups/actions.
- **R.24 Environmental/climate performance through knowledge:** Number of persons benefitting from advice/, training, knowledge exchange supported by the CAP related to environmental-climate performance.

1

Stödmottagare

Godkända rådgivare.

Rådgivare som godkänts under innevarande programperiod kan fortsätta, varvid en anpassning till de nya fokusområdena bör göras. Val av nya rådgivare inleds i början av 2023. Hela rådgivningssystemet (inkl. valet och godkännandet av stödtagare samt stödadministrationen) ska genomföras i det elektroniska systemet, Hyrrä.

Krav som effektivt beaktar de särskilda målen

Målgrupp för rådgivningen är jordbrukare och livsmedelsföretagare. Den som anlitar tjänsten väljer ämnesområde och rådgivare i Ålands rådgivarregister.

Rådgivningstjänsten omfattar ekonomiska, produktionsmässiga, marknadsmässiga, miljömässiga och sociala frågor, och den förmedlar även ny information om forskning och innovationer. Rådgivning erbjuds om bland annat främjande av miljö- och klimatfrågor, främjande av djurens välbefinnande på gården, kraven i fråga om förvaltningsåtaganden och villkorlighet, finansieringsmöjligheter, affärsplaner, kraven i ramdirektivet för vatten, villkoren för användning av växtskyddsmedel, främjande av resistens mot mikrobläkemedel, riskhantering, innovationer samt digital teknik. Rådgivningen bedrivs oavhängigt och utan intressekonflikter. De områden som rådgivningstjänsten omfattar specificeras för varje särskilt mål, och därtill finns de övergripande områdena digital teknik och innovationer.

1. **Jordbrukets motståndskraft** (Stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukets motståndskraft i unionen för att förbättra livsmedelstryggheten)

- Affärskompetens, ekonomisk planering och ledning, förändringar i produktionen
- Investeringar för att förbättra arbetsmiljön
- Riskhantering: riskkartläggning av gården och rekommendationer för att minimera riskerna, arbets säkerhet, riskhanteringsplan
- Sociala frågor: förutsättningar att orka, välbefinnande, nätverkande och samarbetsförmåga, projekt med jordbrukargrupper inom samarbetsåtgärden
- Den sociala dimensionen: arbetsledning, arbetstidslagstiftning, tillämpning av anställningsvillkor

2. **Öka konkurrenskraften** (Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering)

- Ökad effektivitet i produktionen: ändrade produktionsmetoder, utveckling av primärproduktionens struktur
- Förbättring av åkrarnas fastighetsstruktur: utredningar om möjligheterna i fråga om t.ex. ägoregleringar, ägobyten samt arrangemang som gäller ägande och arrendering av mark
- Bevattning och torrläggning
- Investeringar för att öka konkurrenskraften och lönsamheten
- Marknadskompetens, marknadsundersökningar, utveckling av konsumentorienterade mervärdesprodukter
- Producentgrupper/organisationer (samarbete)

3. **Värdekedjan** (Förbättra jordbrukarnas position i värdekedjan)

- Specialisering
- Produktutveckling och utveckling av företagsverksamheten, start av innovativ jordbruksverksamhet
- Utökad samarbete mellan producenter
- Korta kedjor på den inhemska marknaden
- Investeringar för att öka bearbetningsgraden
- Kvalitetssystem: EU:s system för namnskydd, ekomärkning och nationella kvalitetssystem
- Certifiering av områden för ekologisk insamling

4. **Begränsning av och anpassning till klimatförändringar och hållbar energi** (Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi)

- Begränsning av klimatförändringarna:
 - o Tillförsel och lagring av kol i marken
 - o Investeringar i produktion och användning av biogas och återvunna näringsämnen
 - o Investeringar för att förbättra tillståndet i miljön
 - o Skötselplan för våtmark
 - o Odling av torvmarker på ett sätt som minskar växthusgasutsläppen
- Anpassning till klimatförändringarna
- Energieffektivitet och materialeffektivitet:
 - o Gårdsspecifik energiplanering
 - o Gårdarnas materialeffektivitet
 - o Förnybar energi
 - o Investeringar i förbättrad materialeffektivitet och energieffektivitet
 - o Investeringar i produktion och användning av förnybar energi (inkl. träenergi, vind- och solenergi, jordvärme)
- Villkorlighet GAECs: GAEC 1, GAEC 2, GAEC 3 och den nationella GAEC som rör röjning på mineraljordar)

5. **Hållbar utveckling och naturresurser (vatten, mark och luft)** (Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft)

- Vattenskydd:
 - a. Ramdirektivet för vatten (2000/60/EG och SMR 1)
 - b. Nitratdirektivet (91/676/ETY, och SMR 2)
 - c. Investeringar för våtmark
 - d. Skötselplan för våtmark
 - e. Ekologisk vattenförvaltning
 - f. Digitalt näringsämnesverktyg
 - g. Beräkningar av näringsbalansen
 - h. Investeringar i vattenhushållning
- Förbättring av markens struktur:
 - i. Åkrarnas kulturtillstånd
 - j. Odlingsplanering

- k. Diversifiering av odlingen
- l. Tillförsel och lagring av organiskt material i marken
- m. Återvinning av organiska ämnen, användning av organiska gödselmedel, effektivare cirkulation av näringsämnen, utnyttjande av gödselns näringsämnen
- n. Odlingstekniker som minskar bearbetningen och ökar växttäckningen, t.ex. odling av fånggrödor, gröngödslingsvall, växttäckning vintertid
- o. Åkrarnas vattenhushållning
 - Luftkvalitet och förbättring av kvaliteten:
- p. Direktiv 2008/50/EG om luftkvalitet och renare luft
- q. Direktiv (EU) 2016/2284 om minskning av utsläpp av luftföroreningar
- r. Minskning av ammoniakutsläppen (åkerodling, anvisningar om djurutfodring, investeringar i produktionsbyggnader)
- s. Åtgärder som främjar cirkulär ekonomi och som omfattas av miljöersättningar
 - Hållbar användning av växtskyddsmedel:
- t. Användning av växtskyddsmedel (art 55 i förordning (EU) 1107/2009 och SMR 12)
- u. Hållbar användning av bekämpningsmedel (direktiv 2009/128/EG och SMR 13), minskad användning av bekämpningsmedel (strategin Från jord till bord)
- v. Skyddsåtgärder mot växtskadegörare (förordning (EU) 2016/2031)
- w. Integrerad bekämpning
 - Villkorlighet GAECs: GAEC 4, GAEC 6, GAEC 7, GAEC 8

6. Biologisk mångfald (Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap)

- Bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (direktiv 92/43/EEG och SMR 4)
- Främjande av fågelbeståndet i jordbruksmiljön (direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar och SMR 3)
- Förhindrande av fågelskador och skötsel av fågelåkrar
- Identifiering av objekt och praxis som främjar gårdens biologiska mångfald
- Mångfaldsväxter (pollinerar-, landskaps-, vilt-, ängs- och fältfågelväxter), naturvårdsåkrar
- Begränsning av främmande arter
- Skötsel av mångfaldsvåtmark
- Skötsel av vårdbiotoper och naturbete
- Plan för miljöavtal om främjande av landskapet och naturens mångfald
- Ekologisk produktion och husdjursproduktion
- Villkorlighet GAECs: GAEC 9, GAEC 10

7. Unga jordbrukare och nya företagare (Locka unga jordbrukare och underlätta affärsutveckling)

- Rådgivning, handledning och beräkningar i samband med generations- och ägarskiftet
- Inrättande av stödgrupper och nätverk, deltagande i projekt som främjar etablering av jordbruk

8. Sysselsättning och tillväxt (Främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomi och hållbart skogsbruk)

- Lägesbild för företagsetablering, marknadsundersökning och affärsplan
- Annan affärsverksamhet på gården
- Affärskompetens på andra områden än jordbruksföretag
- Bioekonomi

9. Livsmedelstrygghet och djurens välbefinnande (Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbart producerade livsmedel, matsvinn samt djurskydd)

- Djurens välbefinnande och hälsa:
 - o Bekämpning av antibiotikaresistens ("A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance")

- o Åtgärder som främjar djurens välbefinnande och hälsa och som omfattas av ersättning för djurens välbefinnande
- o Planer för djurens välbefinnande, utveckling av verksamheten
- o Planer för djurens hälsa
 - Biosäkerhet och bioskydd
- o Överförbara djursjukdomar och djurhälsolag (förordning (EU) 2016/429)
 - Investeringar i en förbättring av djurens välbefinnande
 - Villkorlighet (SMR 5, SMR 6, SMR 14–16)

Ålands landskapsregering väljer rådgivare i enlighet med den nationella genomförandelagen och rättsakter på lägre nivå. Rådgivarna väljs för de olika rådgivningsmodulerna, som är baserade på ämnesområdena för rådgivningen. En rådgivare kan samtidigt vara godkänd inom en eller flera rådgivningsmoduler. När rådgivarna lämnar in ansökan förbinder de sig att ge högklassig rådgivning enligt åtgärden som utgår från behoven hos den som handleds, att inte ta emot rådgivningsuppdrag om det förekommer en intressekonflikt, att behandla information som de får under rådgivningen konfidentiellt och att se till att upprätthålla sin sakkunskap. Efter att ha valts till rådgivare och godkänts för registret har rådgivarna de förutsättningar och rättigheter som behövs för att ge stödberättigande rådgivning. Bland annat forskningsanstalter, AgriHubi, landsbygdsnätverket och Livsmedelsverket erbjuder fortbildning för rådgivare. Jordbrukaren/företagaren väljer ämnesområde för rådgivningen och rådgivare i Ålands rådgivarregister. Flera rådgivningstillfällen kan ordnas för en gård. Rådgivning kan även ges i grupp med beaktande av behoven hos de enskilda personer som anlitar rådgivningstjänsten. Producentgrupper kan anlita rådgivningstjänsten gemensamt, t.ex. vid rådgivning om ekologisk produktion och i frågor som rör namnskydd. När det gäller administreringen av systemet är målet att digitalisera hela processen, digitala verktyg ska kunna användas t.ex. vid utarbetandet av planer. Dessutom uppmuntras och förstärks rådgivning på distans.

Förutsättningar för stödberättigande

I rådgivningstjänsten beviljas godkända rådgivare och rådgivarorganisationer ersättning för den rådgivning som de ger. De godkända rådgivarna förs in i Ålands rådgivarregister eller är kopplade till en godkänd rådgivare.

En förutsättning för att godkännas för rådgivningssystemet är att rådgivaren har tillräcklig sakkunskap med tanke på uppgiftens kvalitet och omfattning. Kriterierna för att kunna väljas är examen på minst andra stadiet, lämplig erfarenhet av rådgivning och mervärdesskatteskyldighet (organisation eller rådgivare) samt att man förbinder sig till den avtalade ersättningen för rådgivningen. Alla kriterier måste uppfyllas.

Av rådgivarna förutsätts det att de upprätthåller sin yrkesskicklighet och sina kunskaper samt att de uppför sig oklanderligt.

Rådgivningen ska dokumenteras. Jordbrukaren/företagaren (förmånstagaren) bekräftar den tid som använts för rådgivningen. Bekräftelsen och dokumenteringen av rådgivningen är en förutsättning för att stöd ska betalas ut.

Ersättningsnivåer/beräkningsmetoder

Fast pris, rådgivningen kan kosta mer, men endast detta belopp ersätts.

Ersättning betalas per rådgivningstillfälle och baseras på den tid som använts för rådgivningen. Dessutom kan förberedelser inför rådgivningen ersättas och skäliga resekostnader

5.12. Leader

Fond

Landsbygdsfonden (EJFLU)

Typ av åtgärd som interventionen omfattar

Inom leader genomförs motsvarande åtgärder som i åtgärdstyperna samarbete, investeringar, kunskapsutbyte och information, miljöstöd

Territoriellt tillämpningsområde

Landskapet Åland.

Relaterade särskilda mål

Sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling (SO8)

Behoven som kopplas till interventionen

- Aktiviteter och service för boende och besökare under alla årets årstider.
- Attraktivitet för besökande och inflyttning i form av landskapsbild, miljövård, delaktighet och lokal sysselsättning

Resultatindikatorer

Stödmottagare

I åtgärder som genomför ett leaderprojekt kan vara alla lokala aktörer, stöd ges dock inte för kommersiell verksamhet.

Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen

Genom Leader-åtgärden genomförs lokalt ledd utveckling enligt den allmänna förordningen (CPR, art 25-28)

Avsikten med Leader inom landsbygdsutvecklingsprogrammet är att med den särskilda metod som Leader utgör mobilisera landsbygdens egen utvecklingspotential. Utvecklandet av landsbygden skall komma från ett starkt lokalt engagemang, lokala initiativ, samarbete, ungdomsarbete och entreprenörskap. Målsättningen med genomförande av åtgärden är att förbättra landsbygdens livsbetingelser och därigenom göra landsbygden på Åland attraktivare som boendeort samtidigt som entreprenörskap stimuleras. I arbetet med landsbygdsutveckling är det viktigt att alla som bor och verkar på landsbygden samarbetar för att driva på utvecklingen.

För landsbygdens utveckling är det viktigt att landsbygdens aktörer kan inhämta kunskap och utbyta erfarenheter. Avsikten är att främja företagsverksamheten på landsbygden och stimulera en breddning av näringslivet. Åtgärden skall stimulera tillväxt inom mikroföretag genom kunskapsstöd inför nyanställningar och investeringar. Åtgärderna skall även ha positiv effekt på miljön, jämställdhet, integrationsarbete, samverkan för ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt ungdomars möjligheter till företagande och arbete på landsbygden.

Genom leader-metoden kan också lokalsamhället initiera nya innovativa metoder för utveckling som baseras på den lokala efterfråga som kan identifieras.

Leader åtgärden omfattar tre del-åtgärder: Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin, verksamhetsbidrag och beredningsstöd.

1. Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin (Genomförandet av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelse som väljs ut inom den lokala utvecklingsstrategin.

Delåtgärden omfattar projektfinansiering vilka bidrar till uppfyllelse av målen i en lokal utvecklingsstrategi och programmet.

Strategin för lokal utveckling skall

- innehålla mål vilket inbegriper en beskrivning av på vilket sätt strategin är integrerad och innovativ samt innehålla mätbara mål för utfall och resultat. När det gäller utfall och resultat skall målen uttryckas kvantitativt och kvalitativt. Strategin ska vara förenlig med landsbygdsutvecklingsprogrammet
- vara inriktad på lokala samhällen som täcker hela landskapet Åland och innehålla uppgifter om området och befolkningen som omfattas av strategin
- utformas med hänsyn till lokala behov och innehålla en analys av områdets utvecklingsbehov och möjligheter, inklusive en analys av starka och svaga sidor, möjligheter och hot
- innehålla en beskrivning av hur lokalsamhället varit delaktigt i utvecklingen av strategin
- innehålla en handlingsplan som visar hur målen omsätts i åtgärder
- innehålla en budget för den lokala aktionsgruppens löpande utgifter (drift) uppdelat på administration och informationsinsatser fördelat per kalenderår och totalt
- innehålla en beskrivning av stödmottagare och en budget för de insatser som genomförs med Leader-metoden samt beskrivning hur finansiering från jordbruksfonden, Ålands landskapsregering, annan offentlig finansiering (tex kommunal finansiering) och privatfinansiering kommer att fördelas
- innehålla mål och en indikativ handlingsplan med förslag på teman inom ramen för interregionalt och transnationellt samarbete
- innehålla en kommunikationsplan
- innehålla en beskrivning av förvaltnings- och övervakningsbestämmelser för strategin, som visar att den lokala aktionsgruppen har kapacitet att genomföra strategin som innehåller en beskrivning av
 - hur den främjar de lokala aktörernas kapacitet att utveckla och genomföra insatser, även genom att främja deras kapacitet att administrera projekt
 - hur den förbereder och offentliggör inbjudningar att lämna förslag eller ett förfarande för att kontinuerligt lämna in ansökningar
 - hur den genomför ett icke-diskriminerande och öppet urvalsförfarande och objektiva kriterier för urval av insatser, som inte leder till intressekonflikter, som säkerställer att minst 50 % av rösterna i urvalsbesluten avges av parter som inte är offentliga myndigheter och som gör det möjligt att genomföra urval med ett skriftligt förfarande
 - urvalskriterier för insatser som genomförs med Leader-metoden innefattande en metod för viktning och poängsättning för bedömning av kriterierna.
 - urvalskriterier för interregionalt och transnationellt samarbete.
 - hur den därefter tar emot och bedömer ansökningar om stöd i enlighet med godkända urvalskriterier, väljer ut insatser så att den säkrar överensstämmelsen med den lokalt ledda utvecklingsstrategin vid urvalet av insatser genom att prioritera dessa insatser efter hur väl de bidrar till att uppnå målen för strategin, fastställer stödbeloppet och lägger fram förslaget till Ålands landskapsregering som är ansvarigt för att slutkontrollen av stödberättigande innan de godkänns
 - hur den övervakar genomförandet av den lokalt ledda utvecklingsstrategin och de insatser som får stöd samt genomför särskilda utvärderingar kopplade till den strategin
 - processen för en eventuell revidering av strategin

Ålands landskapsregering bedömer förslagen till utvecklingsstrategi med utgångspunkt i

- hur väl strategin bedöms vara förankrad i lokalsamhället (underifrånperspektivet)
- hur väl den lokala utvecklingsstrategin utgår från resultaten i Cap-strategins övergripande behovsanalys och identifierade behov samt överensstämmer med strategins målsättningar
- graden av innovativ inriktning som visar på nya möjligheter att vända eller förstärka utvecklingen i området och som lyfter fram nya arbetssätt och samverkansformer
- hur väl innehållet i den lokala utvecklingsstrategin och de föreslagna åtgärderna tar hänsyn till miljön
- hur väl de uppfyller övriga delar som strategin bör innehålla.

Stöd till Leader program under lokalt ledd utveckling bidrar till det övergripande målet innovation genom en lokal innovativ utvecklingsstrategi som förverkligas och genomförs genom lokala projekt. Ålands landskapsregering bedömer förslagen till en utvecklingsstrategi med utgångspunkt i graden av innovativ inriktning som visar på nya möjligheter att vända eller förstärka utvecklingen i området och som lyfter fram nya arbetssätt och samverkansformer.

2. Verksamhetsbidrag

Den lokala aktionsgruppen erhåller stöd för den löpande förvaltningen (administrationen) i samband med genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin.

Exempel på insatser är:

- spridning av information om området och den lokala utvecklingsstrategin
- PR-arrangemang och informationsinsatser
- insatser som ökar möjligheterna för olika målgrupper att aktivt ta del i genomförandet av lokala utvecklingsstrategier.

3. Förberedande stöd

För att Leader-metoden ska kunna fungera på ett bra sätt är det viktigt att kunna stöda förberedande analyser och kompetensutveckling i anslutning till utformandet av en lokal utvecklingsstrategi t.ex. undersökningar som rör regionen, lokal information och inhämtande av kunskap. Det förberedande stödet ska även omfatta kapacitetsuppbyggnad, utbildning och nätverksbildning i syfte att utarbeta och genomföra utvecklingsstrategin.

Stödform och stödnivå

Stödet beviljas som understöd.

1. Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin (Genomförandet av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelse som väljs ut inom den lokala utvecklingsstrategin.

Finansiering för genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin beviljas som projektstöd. Högst 100 % av stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Den lokala aktionsgruppen får föreslå vilka utgifter som kan finansiera insatser inom ramen för den lokala utvecklingsstrategin. Ålands landskapsregering stadgar närmare om utgifternas stödberättigande.

2. Verksamhetsbidrag

Finansiering beviljas som projektstöd. Högst 100 % av de stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Stödmottagare utgörs av den lokala aktionsgruppen.

Inom ramen för delåtgärden finansieras kostnader kopplade till den löpande förvaltningen (administration) av den lokala utvecklingsstrategins genomförande bestående av driftskostnader vilket inkluderar personalkostnader, utbildningskostnader, finansiella kostnader samt kostnaderna kopplade till övervakning och utvärdering av strategin.

Inom ramen för delåtgärden finansieras även kostnader för ledningsfunktioner inom den lokalt ledda utvecklingsstrategin för att underlätta utbyte mellan berörda parter för att ge information, främja strategin och stödja potentiella stödmottagare i syfte att utveckla insatser och utarbeta ansökningar.

Detaljerade bestämmelser för stödberättigande kostnader inom ramen för ovanstående kostnadslag kommer att fastställas av Ålands landskapsregering.

Programfinansiering beviljas inte till sedvanliga löpande utgifter hos den administrerande föreningen vilka inte kan knytas till genomförandet av den godkända strategin för lokal utveckling.

3. Förberedande stöd

Finansiering beviljas som projektstöd. Högst 100 % av de stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Stöd ges inte för kommersiell verksamhet men övriga lokala aktörer kan vara stödmottagare.

Kostnaderna kan omfatta:

- utbildning av lokala aktörer,
- studier kring programområdet,
- utformande av en lokalt ledd utvecklingsstrategi, inklusive personal och/eller konsultkostnader samt
- kostnader för åtgärder i samband med samråd med berörda aktörer.

Ersättningsnivå och stödberäkningsmetod

Planerade enhetskostnader och planerad finansiering

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	174 000	174 000	174 000	174 000	174 000

Verksamhetsbidrag

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000

Förberedande stöd

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	10 000				

Planerad årliga output (enligt outputindikatorerna)

O.27 Number of supported local development strategies (LEADER) or preparatory actions

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
St	1	1	1	1	1

Verksamhetsbidrag

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
St	1	1	1	1	1

Förberedande stöd

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
St	1	0	0	0	0

Totalfinansiering av åtgärderna inom interventionen

Genomförande av Leader inom landskapet Åland föreslås finansieras med totalt 1 100 000 euro varav EU:s andel är 43 % (473 000 euro) och landskapets andel är 57 % (627 000 euro).

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin

År	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	174 000	174 000	174 000	174 000	174 000

Verksamhetsbidrag

År	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000

Förberedande stöd

År	2023	2024	2025	2026	2027
Euro	10 000				

6. Finansieringsplan

Ejflu budget	EU	Tot.offentliga	Helt nation.	Totalt
Arealbaserade stöd och djurbidrag				15 841 000
Kompensationsbidrag	4065220	9 454 000	6 387 000	
Miljöersättningar	3491360,06	8 119 442		
Ekologisk produktion	1505000	3 500 000		
Djurens välfärd	1158420	2 694 000		
	0			
Strukturstöd	0			
Startstöd	430000	1 000 000		
Jordbruksinvesteringar	2580000	6 000 000		
Livsmedelsförädling	860000	2 000 000		
Samarbete	86000	200 000		
Icke produktiva investeringar	301000	700 000		
	0			
Kunskapsutveckling	0			
Rådgivning	21500	50 000		
Kurser	64500	150 000		
	0			
Leader	473000	1 100 000		
	0			
Tekniskt stöd	387000	900 000		
				42 254 442
Totalt	15 423 000	35 867 442		442
	15 423 000	35 867 442		0,365003
		0,429999998		